

Jalostuksen uusi tavoiteohjelma

Englanninbulldoggi Vuosille 2026-2030

Hyväksytty rotujärjestön yleiskokouksessa [22.03.2025]
SKL:n jalostustieteellinen toimikunta hyväksynyt JTO:n [17.09.2025]
SKL:n jalostustieteellisen toimikunta hyväksynyt PEVISAn [17.11.2025]
SKL:n jalostustieteellinen toimikunta jatkoi edellistä PEVISA ohjelmaa
30.06.2026 asti.

Sisällys

1. YHTEENVETO	3
2. RODUN TAUSTA	4
3. JÄRJESTÖORGANISAATIO JA SEN HISTORIA	6
4. RODUN NYKYTILANNE	6
4.1. Populaation rakenne ja jalostuspohja	6
4.1.1 Populaation rakenne ja sukusiitos	7
4.1.2 Jalostuspohja	8
4.1.3 Rodun populaatiot muissa maissa	11
4.1.4 Yhteenveto populaation rakenteesta ja jalostuspohjasta	12
4.2 Luonne ja käyttäytyminen sekä käyttöominaisuudet	13
4.2.1 Rotumääritelmän maininnat luonteesta ja käyttäytymisestä sekä rodun käyttötarkoituksesta	13
4.2.2 Jakautuminen näyttely- / käyttö- / tms. -linjoihin	13
4.2.3 PEVISA-ohjelmaan sisällytetty luonteen ja käyttäytymisen ja/tai käyttöominaisuuksien testaus ja/tai kuvaus	13
4.2.4 Luonne ja käyttäytyminen päivittäistilanteissa	13
4.2.5 Käyttö- ja koeominaisuudet	16
4.2.6 Käyttäytyminen kotona sekä lisääntymiskäyttäytyminen	17
4.2.7 Yhteenveto rodun käyttäytymisen ja luonteen keskeisimmistä ongelmakohdista sekä niiden korjaamisesta	18
4.3. Terveys ja lisääntyminen	18
4.3.1 PEVISA-ohjelmaan sisällytetyt sairaudet ja viat	18
4.3.2 Muut rodulla todetut merkittävät sairaudet ja viat	26
4.3.3 Yleisimmät kuolinsyyt	28
4.3.4 Lisääntyminen	29
4.3.5 Sairauksille ja lisääntymisongelmille altistavat anatomiset piirteet	30
4.3.6 Yhteenveto rodun keskeisimmistä ongelmista terveydessä ja lisääntymisessä	31
4.4. Ulkomuoto	32
4.4.1 Rotumääritelmä	32
4.4.2 Näyttelyt ja jalostustarkastukset	34
4.4.3 Ulkomuoto ja rodun käyttötarkoitus	35
4.4.4 Yhteenveto rodun keskeisimmistä ulkomuoto- ja rakenneongelmista	35
5. YHTEENVETO AIEMMAN JALOSTUKSEN TAVOITEOHJELMAN TOTEUTUMISESTA	36

5.1 Käytetyimpien jalostuskoirien taso	36
5.2 Aiemman jalostuksen tavoiteohjelman toteutuminen	38
6. JALOSTUKSEN TAVOITTEET JA TOTEUTUS	39
6.1 Jalostuksen tavoitteet	39
6.2 Suositukset jalostuskoirille ja yhdistelmille	40
6.3 Rotujärjestön toimenpiteet	41
6.4 Uhat ja mahdollisuudet sekä varautuminen ongelmiin	42
6.5 Toimintasuunnitelma ja tavoiteohjelman seuranta	43
7. LÄHTEET	44

1. YHTEENVETO

Kuvaus rodusta ja sen käyttötarkoituksesta

Englanninbulldoggi on molossityyppinen koira. Rodulla on oma, sille hyvin tunnusomainen ulkomuotonsa, jossa monet äärimmäiset piirteet ovat korostuneet. Bulldoggin erikoinen ulkomuoto on perua rodun alkuperäisestä käyttötarkoituksesta ja sen aiheuttamista vaatimuksista. Bulldoggilla on runsas alapurenta, suuri kita ja poimuinen pää. Etuosa on massiivinen ja lavat leveät. Takaosa on korkea. Kaikki nämä ulkonäköominaisuudet ovat olleet hyödyllisiä piirteitä rodun esi-isien toimiessa härkien ärsyttäjänä ja ne ovat yleistyneet rodussa.

Englanninbulldoggi on tänä päivänä suosittu seurakoira, ja sen nykyinen ulkomuoto on kehittynyt ajan myötä, erityisesti kun rotu on siirtynyt pois alkuperäisestä, taistelukoiran roolista. Alkuperäisen tarkoituksen mukaan englanninbulldoggin piti olla voimakas ja kestävä taistelukoira, mutta nykyisin se on enemmänkin rauhallinen ja lempeä kotieläin.

Luonne ja käyttäytyminen	
Tavoitteet	PEVISA, jalostussuositukset, muut toimenpiteet
Säilytetään englanninbulldogin seurakoiramainen luonne	Jalostukseen ei käytetä aggressiivisia eikä liian arkoja koiria

Terveys	
Tavoitteet	PEVISA, jalostussuositukset, muut toimenpiteet
Jalostetaan terveempiä englanninbulldoggeja	Tutkitaan jalostukseen käytettävät koirat PEVISA-ohjelman mukaisesti ja mietitään yhdistelmiä tarkasti. Jalostustoimikunta neuvoo kasvattajia tarvittaessa jalostusvalinnoissa, jotta päästäisiin eroon iho-ongelmista, allergioista, liiallisista poimuista ja huonoista hännistä.

Lisääntyminen	
Tavoitteet	PEVISA, jalostussuositukset, muut toimenpiteet

Jalostuksessa tulisi pyrkiä siihen, että nartut kykenevät pariutumaan ja synnyttämään luonnollisesti. Urosten tulee pystyä astumaan narttu normaalisti. Sukupuoliviettiin tulee myös kiinnittää huomiota.	Käytetään jalostuksessa itsesyntyviä narttuja ja hyvin astuvia uroksia, joilla on normaali sukupuolivietti.
---	---

Rakenteen ja anatomian terveys	
Tavoitteet	PEVISA, jalostussuositukset, muut toimenpiteet
Vältetään liioiteltuja piirteitä. Koirien tulee liikkua ja hengittää vaivattomasti. Liiallisia ihopoimuja tulee välttää. Pyritään jalostamaan parempia häntiä.	Jalostusparien valinta ottaen huomioon mainitut seikat.

Käyttöominaisuudet	
Tavoitteet	PEVISA, jalostussuositukset, muut toimenpiteet
Englanninbulldogin seurakoiramaisen käyttötarkoituksen edistäminen	Jalostukseen ei käytetä aggressiivisia eikä liian arkoja koiria

Jalostuspohja	
Tavoitteet	PEVISA, jalostussuositukset, muut toimenpiteet
Jalostuspohjaa pitäisi saada laajennettua.	Suositellaan terveystarkastuksia laajemmin myös sellaisille koirille jotka eivät välttämättä käy näyttelyissä. Valistetaan omistajia terveystarkastuksien tärkeydestä. Tuontikoiria lisäämään jalostuspohjaa

Pentueiden rekisteröintiin vaikuttavat ehdot

Englanninbulldoggien PEVISA-ohjelma sisältää seuraavat tutkimukset:
Lonkka- ja kyynärniveltutkimus, silmätutkimus ja hyväksytty BOAS-testi.

Hollantilaisilta, saksalaisilta, englantilaisilta, virolaisilta ja pohjoismaisilta uroksilta vaaditaan BOAS-testin tai vastaavan rasiustestien tulos (pohjoismaisilta siinä vaiheessa, kun kussakin maassa otetaan testaus käyttöön). Englantilaisen testituloksen on oltava 0, 1 tai 2. Viron testissä tulee kävelysuorituksen lisäksi olla huomioitu koiran hengitysäänet, ruumiinlämpö ja palautuminen ja tuloksena pitää olla, että koira on läpäissyt testin.

Ulkomaisia koiria koskeva poikkeus: Muilta kuin edellä mainittujen maiden uroksilta ei vaadita BOAS-testituloksia. Eikä myöskään vaadita muita PEVISA tutkimuksia. (narttu 1, uros 2 pentuetta) (päivitetty 1.7.2021)

2. RODUN TAUSTA

Alkuperä ja käyttötarkoitus

Englanninbulldoggi on vanha vakiintunut rotu, jonka alkuperä ei ole tarkoin tiedossa. Se on peräisin

Englannista, ja yleisesti uskotaan, että sen sukujuuret juontavat vanhoihin muinaiskreikkalaisiin molosseihin, joita foinikialaiset kauppiat toivat Brittein saarille kuudennella vuosisadalla ennen ajanlaskumme alkua. Ne olivat suuria ja raivokkaita koiria, jota käytettiin mm. sotakoirina ja taistelemaan näytöksissä muita eläimiä vastaan. Uskotaan, että nykyinen englanninbulldoggi on periytynyt ns. alauntista, jota teurastajat käyttivät vahtimaan teuraseläimiä ja ärsyttämään niitä ennen lahtausta, sillä yleisesti uskottiin, että eläimen liha tuli näin maukkaammaksi. Roomalainen Claudius kirjoitti noin vuonna 400 "brittiläisistä koirista, jotka vetävät härän turvan maahan" ja piti niiden rohkeutta ja hyökkäyshalua erityisen suurena.

Rodun kehitys nykyiseen muotoonsa

Vuoden 1209 tienoilla ja sen jälkeen bulldoggin kaltaisten koirien tiedetään osallistuneen häränjahtiin Stamfordissa. Todennäköisesti jo paljon aikaisemmin koiria käytettiin erilaisissa eläinten välisissä taisteluissa, joissa vastustajana saattoi olla mm. härkä, karhu, leijona tai metsäsika. Tutburyn härkätaistelussa härällä oli kaulapanta, josta se oli kytketty vahvaan köyteen. Koirat yrittivät tarttua härän turpaan ja siitä kiinni pitäen väsyttivät härän niin, että se lopulta hävinneenä kaatui maahan. 1500-luvulta lähtien esiintyvät sanat "Bond Dogge" ja "Bull Dogge" erilaisissa yhteyksissä. Eläintaistelut, jotka olivat suosittuja vedonlyöntikohteita, jatkuivat aina vuoteen 1835, jolloin ne kiellettiin lailla. Tämän jälkeen bulldoggi jäi työttömäksi ja oli vähällä kuolla sukupuuttoon. Joukko koiraharrastajia alkoi määrätietoisesti tehdä siitä yhteiskuntakelpoista karsimalla pois sen hyökkäyshalun ja korvaamalla sen lempeydellä ihmistä kohtaan.

Englannin Kennelklubin alkuperäistä rotumääritelmää tarkistettiin vuonna 2003 siten, että epäterveet piirteet pyrittiin karsimaan rodusta pois. Myös FCI tarkisti englanninbulldoggin rotumääritelmää vuonna 2004 määritellen sisäänpäinkasvaneen hännän ja hengitysongelmat rodun hylkääviksi virheiksi. Liian voimakkaat kuonopoisut ovat virhe, samoin epäterveet liikkeet. Bulldoggin kaulan pituuden määritelmää tarkistettiin myös niin, ettei kaula saa olla liian lyhyt. Koira ei saa liikkua epäterveesti. Englannissa rotumääritelmää uudistettiin vielä myös vuonna 2009 epäterveiden piirteiden karsimiseksi rodussa ja FCI on uusinnut rotumääritelmää samojen linjousten mukaisesti vuonna 2011. Viimeisimmässä uudistuksessa pyrittiin täsmentämään rotumääritelmää siten, että siitä ei voi saada tulkintoja ylityypisestä ulkomuodosta

Eri linjat

Englanninbulldogeilla ei ole erillisiä linjoja.

Ensimmäiset koirat Suomessa, koiramäärän kehitys

The Bulldog Club Inc. perustettiin Englannissa vuonna 1875 ja 1876 tehtiin englanninbulldoggin ensimmäinen rotumääritelmä. Sen jälkeen siihen on tehty vain pieniä muutoksia. 1900-luvulla englanninbulldoggin erityispiirteet ovat korostuneet ja sen massiivisuus on lisääntynyt. Tällä hetkellä sen käyttäytyminen on kaukana alkuperäisestä taistelukoiraista. Nykybulldoggi on seurakoiria. Ensimmäiset englanninbulldoggit tulivat Suomeen jo 1800-luvulla. Niitä oli mukana Finska Kennelklubbenin järjestämässä ensimmäisessä koiranäyttelyssä vuonna 1891. Seuraavina vuosikymmeninä maassa oli useita kenneleitä, jotka kasvattivat bulldoggeja, ja niiden määrä kasvoi tasaisesti. Tilanne muuttui täysin II maailmansodan aikaan, sillä kaikki vanhat linjat näyttävät silloin sammuneen.

Kasvatustoiminta alkoi uudelleen heti sodan jälkeen. Muutaman kennelin voimin jatkettiin aina 1980-luvun puoliväliin, jolloin rodun suosio alkoi voimakkaasti kasvaa. Rekisteröintien määrä hiipui jonkin verran vuosituhannen lopussa, mutta kasvoi taas voimakkaasti 2000-luvun ensimmäisen vuosikymmenen lopulla.

Nykyisin englanninbulldoggeja kasvattaa noin 12 kasvattajaa ja pentuja rekisteröidään viitisenkymmentä vuodessa. Rodun kanta Suomessa on arviolta noin 1000 koiraa (laskettuna viimeisten kahdeksan vuoden rekisteröintimäärien mukaan).

3. JÄRJESTÖORGANISAATIO JA SEN HISTORIA

Nykyinen rotua harrastava yhdistys/järjestö ja aiemmat rotujärjestöt

Suomen englanninbulldoggiiyhdistys SEBY ry on perustettu vuonna 1971. Olemme Suomen Kennelliiton jäsenyhdistys ja ainoa virallinen Suomen Kennelliiton alaisena toimiva englanninbulldoggien rotujärjestö. Vuonna 2015 yhdistyksestämme tuli rotujärjestö. Tätä ennen rotujärjestö oli Suomen seura- ja kääpiökoirayhdistys. Yhdistyksen kotipaikka on Helsinki.

Rotua harrastavan yhdistyksen tai järjestön jäsenmäärä ja sen kehitys

Yhdistyksen jäsenmäärä on tällä hetkellä 182 ja yhdistykseen kuuluvat useimmat suomalaiset englanninbulldoggikasvattajat. 2010–2023 lähtien jäsenmäärä on vaihdellut 182–416 välillä, suunta on kuitenkin ollut laskeva.

Jalostusorganisaation rakenne ja jalostustoimikunnan tehtävät

Jalostustoimikunta:

- antaa jalostusneuvoja ja –suosituksia
- kerää ja tilastoi jalostustoimintaan liittyviä tietoja.
- järjestää jalostustarkastuksia
- järjestää jalostusaiheisia tapahtumia yhteistyössä yhdistyksen hallituksen, paikallisten kasvattajien ja rodun harrastajien kanssa
- seuraa rodun kehitystä ja näyttelyarvosteluja
- osallistuu ulkomuototuomarien koulutustilaisuuksien järjestelyihin
- neuvoo tarvittaessa kasvattajia astutuksiin, synnytyksiin sekä nartun ja pentujen hoitoon, rekisteröintiin ja pentujen luovutukseen liittyvissä asioissa

Suomen Englanninbulldoggiiyhdistys SEBY ry:n jalostustoimikunta perusti vuonna 2022 Terve Englanninbulldoggi -työryhmän, joka valmisteli projektisuunnitelman englanninbulldoggien terveyden edistämisestä. Tämä toimintasuunnitelma hyväksyttiin vuoden 2022 vuosikokouksessa. Työryhmä jatkaa roturisteytysprojektin etenemissuunnitelmaa ja toteuttaa projektisuunnitelman mukaisia vaatimuksia, joita vuosikokouksessa hyväksyttiin.

4. RODUN NYKYTILANNE

4.1. Populaation rakenne ja jalostuspohja

Mitä monimuotoisempi rotu on, sitä useampia erilaisia versioita sillä on olemassa samasta geenistä. Tämä mahdollistaa rodun yksilöiden geenipareihin heterotsygotiaa, joka antaa niille yleistä elinvoimaa ja suojaa monen perinnöllisen vian ja sairauden puhkeamiselta. Monimuotoisuus on tärkeää myös immuunijärjestelmässä, jonka geenikirjon kapeneminen voi johtaa esimerkiksi tulehdussairauksiin, autoimmuunitauteihin ja allergioihin. Jalostus ja perinnöllinen edistyminenkin ovat mahdollisia vain, jos koirien välillä on perinnöllistä vaihtelua.

Suurilukuinenkin koirarotu on monimuotoisuudeltaan suppea, jos vain pientä osaa rodun koirista ja sukulinjoista on käytetty jalostukseen tai jos rodussa on koiria, joilla on rodun yksilömäärään nähden liian suuret jälkeläismäärät. Tällaiset koirat levittävät haitalliset mutaatioalleelinsa vähitellen koko rotuun, jolloin jostakin yksittäisestä mutaatiosta saattaa syntyä rodulle uusi tyyppivika tai -sairaus. Vähitellen on vaikea löytää jalostukseen koiria, joilla ei tätä mutaatiota ole. Ihannetilanteessa jalostukseen käytetään koiria tasaisesti rodun kaikista sukulinjoista.

Monimuotoisuutta turvaava suositus yksittäisen koiran elinikäiselle jälkeläismäärälle on pienilukuisissa roduissa enintään 5 % ja suurilukuisissa enintään 2-3 % laskettuna rodun neljän vuoden rekisteröintimääristä. (2 % on 7, 3 % on 11) Jos rodussa rekisteröidään neljän vuoden aikana yhteensä

1000 koiraa, ei yksittäinen koira saisi olla vanhempana useammalle kuin 20-50 koiralle. Toisen polven jälkeläisiä koiralla saisi pienilukuisissa roduissa olla korkeintaan 10 % ja suurilukuisissa 4-6 % laskettuna neljän vuoden rekisteröinnistä. (14- max 22 jälkeläistä)

Lähde: www.kennelliitto.fi MMT Katariina Mäki 5.8.2013

4.1.1 Populaation rakenne ja sukusiitos

Taulukko 1. Vuosilastot 2014-2023

(Lähde: Kennelliiton jalostustietojärjestelmä)

	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014
Pennut (kotimaiset)	35	81	86	131	131	102	175	194	142	188
Tuonnit	5	6	2	6	18	19	23	13	15	15
Rekisteröinnit yht.	40	87	88	137	149	121	198	207	157	203
jalostukseen käytetyt eri urokset										
- kaikki	7	10	14	16	21	22	25	31	27	31
- kotimaiset	5	8	12	10	12	14	16	20	16	16
- tuonnit	2	2	2	5	8	6	7	9	7	13
- ulkomaiset	0	0	0	1	1	2	2	2	4	2
- keskimääräinen jalostuskäytön ikä	6 v 3 kk	4 v	3 v 11 kk	3 v 10 kk	3 v 4 kk	3 v 2 kk	3 v 2 kk	3 v 7 kk	3 v 5 kk	3 v 10 kk
jalostukseen käytetyt eri nartut										
- kaikki	7	15	17	24	27	27	37	39	33	35
- kotimaiset	7	14	12	21	19	26	32	30	26	26
- tuonnit		1	5	3	8	1	5	9	7	9
Isoisät	11	18	26	35	37	38	51	59	46	58
Isoäidit	11	20	25	37	40	42	53	60	51	59
Sukusiitosprosentti	1,26%	3,39%	2,59%	2,03%	1,32%	2,10%	1,92%	0,60%	1,50%	1,10%

Rekisteröintimäärät Suomessa

Englanninbulldoggeja on rekisteröity viime vuosina keskimäärin 100/vuosi (keskiarvo vuosilta 2019-2023) Rekisteröintimäärät ovat selvässä laskussa. Vuosina 2019-2023 tuontikoiria on ollut yhteensä 37. Vuonna 2024 englanninbulldoggi on ollut 165. suosituin koirarotu.

Jakautuminen linjoihin

Englanninbulldoggeilla ei ole erillisiä linjoja.

Tuontikoirien vuosittainen lukumäärä

Taulukko 2. Tuontikoirien lukumäärät

Myös tuontikoirien rekisteröinti on selvässä laskussa.

	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014
Pennut (kotimaiset)	35	81	86	131	131	102	175	194	142	188
Tuonnit	5	6	2	6	18	19	23	13	15	15
Rekisteröinnit yht.	40	87	88	137	149	121	198	207	157	203

Rodun jalostusurosten ja -narttujen ikä

Rodun jalostusurosten keskimääräinen ikä on ollut kohtuullinen. Vuonna 2023 keskimääräinen ikä oli 6v 3kk. Myös pakastespermaa oli käytetty.

Myös jalostukseen käytettyjen narttujen ikä on varsin kohtuullinen. Vuonna 2023 keskimääräinen ikä oli 3v 1kk. Hyvin nuorten narttujen jalostuskäyttö on vähentynyt PEVISA:n voimaantulon jälkeen.

Urosten keskimääräinen jalostuskäyttöikä edeltävän 10 vuoden aikana on ollut 3 v 8 kk ja narttujen 3 v 2 kk.

Tietoa sukusiitoksesta

Sukusiitos vähentää heterotsygoottisia geenipareja

Sukusiitosaste tai -prosentti on todennäköisyys sille, että satunnaisesti valitun geeniparin molemmat alleelit ovat peräisin samalta esivanhemmalta. Saman esivanhemman tietty alleeli (geeniversio) on siis tullut koiralle sekä isän että emän kautta. Tällainen geenipari on homotsygoottinen ja perimän kautta identtinen. Sukusiitos vähentää yksilön geeniparien heterotsygotiaa, mikä lisää myös haitallisten, usein resessiivisten alleelien ilmenemistä. Vika tai sairaus tulee tällöin ilmi, kun geeniparissa ei ole enää normaalia alleelia varmistamassa geenin toimintaa.

Koiran sukusiitosaste on puolet sen vanhempien välisestä sukulaisuussuhteesta. Isä-tytär -parituksessa jälkeläisten sukusiitosaste on 25 %, puolisisarparituksessa 12,5 % ja serkusparituksessa 6,25 %. Sukusiitos vähentää heterotsygoottisten geeniparien osuutta jokaisessa sukupolvessa sukusiitosasteen verran, joten esimerkiksi puolisisarparituksessa jälkeläisten heterotsygotia vähenee 12,5 %. Myös todennäköisyys haitallisten resessiivisten ongelmien esiintuloon on puolisisarparituksessa 12,5 %.

Sukusiitoksen aiheuttamat haitat ovat moninaisia

Koirilla on rotuja muodostettaessa käytetty runsaasti sukusiitosta. Sukusiitoksella on pyritty tuottamaan tasalaatuisia ja periyttämisvarmoja eläimiä ja kasvattamaan tietyn yksilön osuutta syntyvissä jälkeläisissä. On ajateltu, että jos huonot alleelit esiintyvät kaksinkertaisina sukusiitoksen ansiosta, niin mikseivät hyvätkin. Toisaalta sukusiitettynä eläin siirtää vain puolet perimästään jälkeläisilleen, jolloin edulliset homotsygoottiset alleeliyhdistelmät purkautuvat. Lisäksi jokainen yksilö kantaa perimässään useita haitallisia alleleja, joiden todennäköisyys tulla esiin jälkeläisissä kasvaa sukusiitoksen myötä, joten turvallisia sukusiitosyhdistelmiä ei ole.

Tutkimuksissa on todettu sukusiitoksen haittavaikutusten alkavan näkyä sukusiitosasteen ylittäessä 10 %. Silloin todennäköisyys hedelmällisyyden ja elinvoiman heikkenemiseen kasvaa; nähdään esimerkiksi lisääntymisvaikeuksia, pentukuolleisuuden nousua, pentujen epämuodostumia, vastustuskyvyn heikkenemistä sekä tulehdusalttiutta. Ilmiötä kutsutaan sukusiitostaantumaksi. Jos sukusiitosaste kasvaa hitaasti monen sukupolven aikana, haitat ovat pienemmät kuin nopeassa sukusiitoksessa eli lähisukulaisten yhdistämisessä.

Suositellaan, että neljän-viiden sukupolven perusteella laskettu sukusiitosaste pysyy alle 6,25 %.

Lähde: www.kennelliitto.fi

Rodun vuosittainen sukusiitosaste

Englanninbulldoggien keskimääräinen sukusiitosaste on Suomessa hyvin maltillinen. Vuosien 2014-2023 keskimääräinen sukusiitosaste on 1,78

4.1.2 Jalostuspohja

Taulukko 3. Jalostuspohja per sukupolvi vuosina 2014-2023

(Lähde: Kennelliiton jalostustietojärjestelmä, 31.8.2024)

	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014
Per sukupolvi (4 vuotta)										
- pentueet	63	83	98	118	134	141	148	155	155	172
- jalostukseen käytetyt eri urokset	39	49	58	63	77	80	91	95	93	96
- jalostukseen käytetyt eri nartut	52	63	75	93	107	108	117	131	123	142
- isät/emät	0,75	0,78	0,77	0,68	0,72	0,74	0,78	0,73	0,76	0,68
- tehollinen populaatio	62 (49%)	77 (46%)	91 (46%)	107 (45%)	126 (47%)	129 (46%)	142 (48%)	155 (50%)	148 (48%)	163 (47%)
- uroksista käytetty jalostukseen	4%	8%	9%	11%	13%	12%	14%	13%	13%	14%
- nartuista käytetty jalostukseen	6%	11%	11%	13%	18%	19%	23%	26%	25%	26%

Jalostukseen käytettyjen urosten ja narttujen osuus syntyneistä

Jalostukseen on käytetty noin neljäsosaa syntyneistä nartuista tarkastelujakson alussa vuonna 2014. Pentueiden ja kasvattajien vähentyessä, luvut luonnollisesti laskevat. Englanninbulldoggeille asetettu PEVISA vaikuttaa myös jalostukseen ja näin ollen jalostuskoirien tulee täyttää siihen määritetyt terveystutkimustulokset. Tulokset voivat rajata jalostukseen käytettäviä koiria ja vaikuttavat jalostusyhdistelmiin. Pentueita syntyi vuoden 2023 aikana 63, joista jalostukseen käytettyjen narttujen osuus on 52 kpl (5%) ja uroksia 39 kpl (4%). Määrät ovat vähentyneet tarkastelujakson alusta, jolloin syntyi 172 pentuetta, joista 142 (26%) narttua ja 96 (14%) urosta käytettiin jalostukseen. Tehollinen populaatio on pysynyt melko samana prosentuaalisesti tarkastelujakson ajan 45-50%, vaikka numeraalinen vaihtelu onkin ollut melko suuri, 62-163.

Tuontikoirien määrä on vähentynyt ja suuri osa jalostukseen käytetyistä koirista on kotimaisia. Tuontiuroksia käytettiin jalostukseen keskimäärin tarkastelujakson aikana 6,1 ja kotimaisia 11,9 kappaletta. Ulkomaisia koiria on käytetty hyvin vähän 0-4 kertaa vuodessa tarkastelujakson aikana. Nartuissa kotimaisia käytettiin keskimäärin 21,3 ja tuonneista 4,8 koiraa. Narttujen tuonnit ovat selvästi vähentyneet, uroksissa suunta on myös laskeva.

Isät/emät -luku

Isien ja emien lukumäärien suhde sukupolvittain on vaihdellut 0,68 ja 0,78 välillä. Suhdeluku on kohtalaisen hyvä. Ideaalipopulaatiossa jokaiselle nartulle käytetään eri urosta, jolloin tuo suhdeluku on 1,0. Mitä lähempänä suhdeluku on tulosta 1,0 sitä parempi on rodun jalostuspohjaa kuvaava tehollinen populaatiokoko. Mitä tasaisemmin uroksia käytetään jalostukseen, sitä tehokkaammin saadaan säilytettyä rodun perinnöllistä vaihtelua.

Tietoa tehollisesta populaatiokoosta

Tehollinen populaatiokoko on laskennallinen arvio rodun perinnöllisestä monimuotoisuudesta. Yksinkertaistaen voidaan sanoa, että tehollinen populaatiokoko kertoo kuinka monen yksilön geenimuotoja tietyssä rodussa tai kannassa on. Esimerkiksi lukema 50 tarkoittaa, että rodun sukusiitosaste kasvaa yhtä nopeasti kuin jos rodussa olisi 50 tasaisesti jalostukseen käytettyä, keskenään eri sukuista koiraa. Mitä pienempi tehollinen koko on, sitä nopeammin rodun sisäinen sukulaisuus kasvaa ja perinnöllinen vaihtelu vähenee. Samalla sukusiitoksen välttäminen vaikeutuu.

Laskelmat tehdään sukupolvea kohden

Kun tehollista kokoa arvioidaan jalostuskoirien lukumääristä tai rekisteriaineistojen sukutauluista, laskelmat tehdään aina sukupolvea kohden. Sukupolven pituus on seurakoirilla kolmesta neljään ja käyttökoirilla viisi vuotta. Nyrkkisääntönä on, että tehollinen koko on enintään neljä kertaa tänä aikana jalostukseen käytettyjen, eri sukuisten urosten lukumäärä.

Jalostuskoirien lukumäärän perusteella laskettu tehollinen koko on aina yliarvio, koska kaava olettaa, etteivät jalostuskoirat ole toisilleen sukua ja että niillä on tasaiset jälkeläismäärät. Parempi tapa arvioida tehollista populaatiokokoa perustuu rodun keskimääräisen sukusiitosasteen kasvunopeuteen, mutta tämä kaava toimii vain suljetulle populaatiolle ja aineistolle, jossa sukupuut ovat hyvin pitkiä. Tehollista kokoa voidaan arvioida myös rodun koirista otettujen dna-näytteiden avulla.

Kennelliiton jalostustietojärjestelmässä Koiranetissä käytettävää jalostuskoirien lukumääriin perustuvaa laskentakaavaa on hieman muokattu, jotta se huomioisi paremmin jalostuskoirien epätasaiset jälkeläismäärät ja keskinäisen sukulaisuuden. Jalostustietojärjestelmässä käytetään kaavaa $Ne = 4 \cdot Nu \cdot Nn / (2 \cdot Nu + Nn)$, jossa

- *Nu on neljän vuoden aikana käytössä olleiden eri jalostusurosten ja*
- *Nn neljän vuoden aikana käytössä olleiden eri jalostusnarttujen lukumäärä.*

Lähde: www.kennelliitto.fi MMT Katariina Mäki 31.10.2013, päivitetty 14.1.2016

Rodun tehollinen populaatiokoko

Vuosina 2014-2023 englanninbulldoggikannan tehollinen populaatio on vaihdellut välillä 62-163 ja on laskussa. Keskimäärin tehollinen populaatio on ollut 120. Tehollinen populaatio kuvaa sitä, miten suurta osuutta koko koirakannasta on käytetty jalostukseen.

Huomio: Kaavassa ei pystytä ottamaan huomioon jalostuskoirien keskinäisiä sukulaisuuksia, joten luku on yliarvio

Taulukko 4. Viimeisen 10 vuoden aikana (2014-2023) jalostukseen runsaimmin käytetyt 20 urosta.

(Lähde: Kennelliiton jalostustietojärjestelmä, 31.8.2024)

	Uros	Syntymävuosi	Pentueita	Pentuja yhteensä	kumulat.%	Toisen polven jälkeläiset
1	BLACK-TREASURE DOGS SOREN	2015	11	48	4%	49
2	RUTTUMURUN DARTAGNAN	2012	11	38	7%	48
3	MARSEL MANO MONARCHAS	2016	8	37	10%	14
4	MÖWENS TALISMAN	2013	7	34	12%	31
5	RITTIIUM OXFORDS NOBLE	2015	5	32	15%	7
6	SOMERSET	2010	6	28	17%	9
7	BLACK-TREASURE DOGS JAY-JAY	2013	7	27	19%	21
8	ALWAYS GUESS HOT SUPER DUKE	2014	4	25	21%	31
9	MÖWENS ROYAL	2011	6	24	23%	40
10	LAUKO BULLS AMOS	2017	3	23	25%	7
11	BRAMPTON MISTER BAILEY	2009	3	22	27%	14
12	ALBERT LIFE SPARK	2018	3	20	28%	0
13	LAV MAY HUMOROUS HOOLIGAN	2012	2	18	30%	34
14	ALWAYS GUESS EL' BARON BABY BOY	2013	4	18	31%	12
15	TARGRAVE JON SNOW	2014	3	18	33%	0
16	BULL ÄXIONS LAMBORGHINI	2013	4	18	34%	12
17	FANTASTIK DOG JOHANN JOHH	2008	2	17	35%	4
18	PINEBULLS REGGEE OKEY	2015	2	16	37%	29
19	MÖWENS CAYMAN	2019	3	16	38%	0
20	ANGELICAL GLAMOUR KING TIGRARO	2011	2	15	39%	87

Taulukko 5. Viimeisen 10 vuoden aikana jalostukseen runsaimmin käytetyt 20 narttua

(Lähde: Kennelliiton jalostustietojärjestelmä, 31.8.2024)

#	Narttu	Syntymävuosi	Pentueita	Pentuja yhteensä	kumulat %	Toisen polven jälkeläiset
1	NOBLE OX GLOWING STAR	2015	3	22	1,74%	7
2	WALLBREAKERS TOFFLE	2012	3	21	1,66%	33
3	BLACK-TREASURE DOGS DOROTHY	2016	3	20	1,58%	9
4	ALWAYS GUESS GUARDIANS DREAM	2013	2	17	1,34%	20
5	VANILLA FROST HONEY KISS	2017	3	16	1,26%	29
6	LAV MAY JUBILEUM AT MÖWENS	2013	3	16	1,26%	36
7	DIETRO SANTO JUSTINA	2016	2	15	1,19%	7
8	BLACK-TREASURE DOGS DOLLY	2016	2	15	1,19%	0
9	PINEBULLS LIPS FOR LOVE	2010	2	15	1,19%	17
10	VANILLA FROST CHARLOTHA	2013	3	14	1,11%	20
11	WALLBREAKERS TOO-TICKY	2012	2	14	1,11%	30
12	DIETRO SANTO ELDA	2014	2	13	1,03%	0
13	BULLSOUR FEMME FATALE	2013	2	13	1,03%	16
14	YOUNG-KING TAATELI	2013	2	13	1,03%	0
15	STYLE BULLET TRUE HEARTED	2011	2	12	0,95%	38
16	MÖWENS PUMPKIN PIE	2015	3	12	0,95%	8
17	TARGRAVE SANS STARK	2017	2	12	0,95%	0
18	BLACK CURRANT'S BYE BYE LOVE	2009	1	11	0,87%	28
19	RUTTUNAAMAN EUDORA	2011	2	11	0,87%	0
20	LAUKO BULLS AMANDA	2017	2	11	0,87%	31

Jalostuskoirien käyttömäärät

Eniten käytetyt urokset ovat tuottaneet laskennallisesti liian suuren osan neljän vuoden aikana rekisteröidyistä koirista. Toisen polven jälkeläismäärät ovat monilla koirilla korkeita, mikä voi viitata siihen että, jotkut koirat ovat olleet käytössä hyvin paljon.

Jalostuskoirien keskinäinen sukulaisuus

Toiseksi eniten käytetty uros Ruttumurun Dartagnan on Angelical Glamour King Tigraron jälkeläinen. Sijalla 14 oleva uros Always Guess El'Baron Baby ja sijalla 8 oleva Always Guess Hot Super Duke ovat molemmat Angelical Glamour King Tigraron jälkeläisiä.

Angelical Glamour King Tigraro on sijalla 20. kahdella pentueella ja yhteensä 15 pennulla.

Sijalla 11 olevan nartun, Wallbreakers Too-Ticky, 2016 syntyneen ensimmäisen pentueen sisaruksista neljällä on jälkeläisiä. 10 eniten käytetty narttu Vanilla Frost Charlotha on narttujen 5. sijalla olevan Vanilla Frost Honey Kissin emä. Honey Kissillä on kolme pentuetta, joista 2019 syntyneen pentueen neljää pentuesisarusta, isänä Bakeapplebeach Pinocchio, on käytetty jatkojalostukseen ja näille on yhteensä vuosina 2022-2024 syntynyt 31 jälkeläistä. Pinocchion pentuesisaruksista kolmella muulla on myös pentueet, joten näiden koirien ja sukujen merkitys rodun kannassa tulee näkymään myöhemmin.

4.1.3 Rodun populaatiot muissa maissa

Taulukko 6. Englanninbulldoggien rekisteröinnit Englannissa vuosina 2014-2023

(Lähde: The Kennel Club)

2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
5958	6960	7785	9450	10665	9922	11594	15403	11667	6924

Englannissa englanninbulldoggeja rekisteröitiin 5958 englanninbulldoggia vuonna 2014.

Rekisteröintimäärät ovat kasvaneet rajusti viime vuosina, mutta kääntynyt laskuun vuonna 2023.

The Kennel Clubin Mate Select –tietokannan mukaan englanninbulldoggien sisäsiitosaste Englannissa on ollut keskimäärin 9,6 % (vuonna 2021).

Englanninbulldoggikasvattajia on Euroopassa paljon Belgiassa, Espanjassa, Italiassa ja Itä-Euroopan maissa, joista myös tuodaan ajoittain bulldoggeja Suomeen. Ukrainan ja Venäjän välinen sota on vaikuttanut Venäjän tuontitilanteeseen.

4.1.4 Yhteenveto populaation rakenteesta ja jalostuspohjasta

Rodun jalostuspohjan laajuus

Englanninbulldoggien tuontimäärät ovat olleet selvässä laskussa viime vuosina. Suomeen olisi hyvä saada enemmän tuontiuroksia uusista linjoista, koska Suomessa on suhteellisen kapea jalostuspohja.

Sekä urosten että narttujen jalostukseen käyttöikä on noussut PEVISA-ohjelman myötä. Keskimääräinen käyttöikä vuonna 2023 nartuille oli 3v 1kk ja uroksille 6v 3kk. Tämä on rodun kannalta hyvä asia koska mahdollisesti PEVISA-ohjelman ulkopuoliset sairaudet ja viat ovat ehtineet jo tulla ilmi. Urosten jalostusikä voi vaikuttaa pakastesperman käyttöä.

Englanninbulldoggikanta ulkomailla on vielä suhteellisen monimuotoinen, vaikka eri maissa saattaakin esiintyä paljon samojen urosten käyttöä. Esimerkiksi englantilaiset ja amerikkalaiset rotulinjat eivät ole viime vuosikymmeninä sekoittuneet kovin paljon. Tilanne voi kuitenkin muuttua nopeasti mm. pakastesperman käytön yleistyessä.

Tärkeimmät jalostuspohjaa kaventavat tekijät

Rodun tehollinen koko on ollut vuosina 2014-2023 välillä 62-163. Jos rodun tehollinen koko on alle 50 - 100, rodusta häviää geenimuotoja niin nopeasti, ettei luonto pysty tasapainottamaan tilannetta. Silloin on keskityttävä säilyttämään mahdollisimman monen yksilön geenejä käyttämällä mahdollisimman useaa eri koiraa jalostukseen ja huolehtimalla, että niiden jälkeläismäärät pysyvät tasaisina. Pitkällä aikavälillä suositeltava tehollinen koko on vähintään 200-300.

Sekä jalostukseen käytettyjen urosten että narttujen osuus populaatiosta on viime vuosina laskenut. Tämä johtunee osaltaan PEVISA-ohjelman voimaantulosta. Jalostukseen käytettyjen koirien, varsinkin urosten osuutta pitäisi saada nostettua.

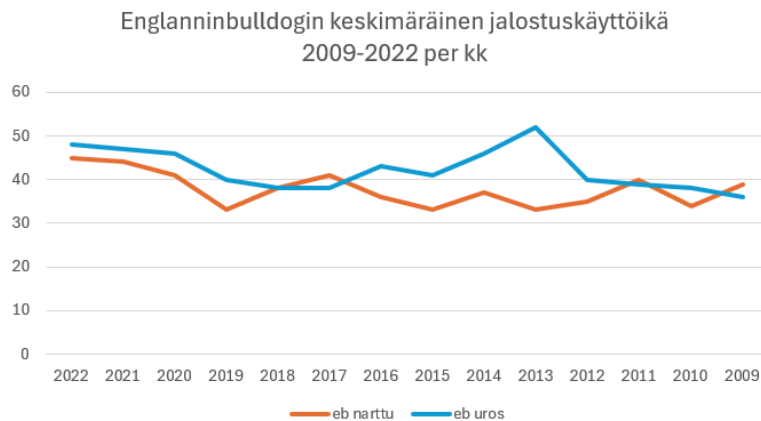
Jälkeläismäärään perustuva PEVISA-ohjelma

PEVISA-ohjelmassa ei ole erillistä rajoitetta jälkeläismäärälle.

Taulukko 7. Keskimääräinen jalostuskäyttöikä 2009-2022

(Lähde: Kennelliitto)

vuosi	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009
eb narttu	3v9kk	3v8kk	3v5kk	2v11kk	3v2kk	3v5kk	3v	2v11kk	3v1kk	2v9kk	2v11kk	3v4kk	2v8kk	3v3kk
eb uros	4v	3v11kk	3v10kk	3v4kk	3v2kk	3v2kk	3v7kk	3v5kk	3v10kk	4v4kk	3v4kk	3v3kk	3v2kk	3v

4.2 Luonne ja käyttäytyminen sekä käyttöominaisuudet

4.2.1 Rotumääritelmän maininnat luonteesta ja käyttäytymisestä sekä rodun käyttötarkoituksesta

Englanninbulldogin luonteen määrittely on yhä sama kuin alkuperäisessä rotumääritelmässä vuodelta 1876. Englanninbulldoggi on päättäväinen, voimakas ja tarmokas. Se on tarkkaavainen, peloton, uskollinen, luotettava ja rohkea. Tuimasta ulkonäöstään huolimatta bulldoggi on lempeä koira.

Rotumääritelmän mukaan englanninbulldoggi on seurakoiria. Hylkäävät virheet ovat vihaiisuus ja liiallinen arkuus sekä selvästi epänormaali käyttäytyminen

4.2.2 Jakautuminen näyttely- / käyttö- / tms. -linjoihin

Englanninbulldoggilla ei ole erillisiä linjoja.

4.2.3 PEVISA-ohjelmaan sisällytetty luonteen ja käyttäytymisen ja/tai käyttöominaisuuksien testaus ja/tai kuvaus

PEVISA-ohjelmaan ei ole sisällytetty luonteen ja käyttäytymisen ja/tai käyttöominaisuuksien testausta ja/tai kuvausta

4.2.4 Luonne ja käyttäytyminen päivittäistilanteissa

Luonteen merkitys on seurakoiralle erittäin tärkeä ja siksi luonneominaisuuksia ei saa unohtaa jalostuksessa. Luonteen arvioimiseen löytyy tällä hetkellä kaksi virallista testiä, luonnetesti ja MH-luonnekuvaus.

MH-luonnekuvaus on Ruotsissa jo 1980 luvulla kehitetty tapa, jossa nuoren koiran reagoitua ja toimintatapaa kartoitetaan erilaisissa tilanteissa. Kuvaus on kehitetty ruotsalaisten luonnetestien pohjalta. Lisää tietoa MH- kuvauksesta löytyy Kennelliiton sivuilta:

<https://www.kennelliitto.fi/kasvatus-ja-terveys/koiran-luonne-ja-kayttaytyminen/mh-luonnekuvaus>

Luonnetesti on alun perin palveluskoirille suunnattu testi jonka maksimipistemäärän saavuttaa koira, joka on ihanteellinen palveluskoiratoimintaan. Siksi tämän testin maksimipistemäärä ei ole suotava englanninbulldoggille, mutta testiä voidaan käyttää erinomaisesti myös seurakoirille, kunhan osaluokkien pisteitä osataan tulkita oikein. Luonnetestistä löytyy lisätietoja Kennelliiton sivuilta:

<https://www.kennelliitto.fi/kasvatus-ja-terveys/koiran-luonne-ja-kayttaytyminen/luonnetesti>

Kun rodulle on kertynyt riittävästi tuloksia, voidaan tarkastella testattujen koirien keskiarvoa rodun ihanteeseen nähden. Tuloksia voi käyttää hyväksi myös jalostusvalintojen tukena. Olisi hyvä saada kartutettua tietoa kokonaisista pentueista, jotka ovat käyneet luonnekuvauksessa tai luonnetestissä.

Englanninbulldoggeille pyritään luomaan oma ihannerotuprofiili, kunhan virallisia testituloksia on saatu kerättyä riittävä määrä. Tällä hetkellä tuloksia ei ole riittävästi jotta tämä voitaisiin tehdä.

MH-luonnekuvaukseen on osallistunut kaksi englanninbulldoggia vuosina 2014 ja 2019. Toinen kuvaus keskeytetty.

Vuosina 2014-2023 on luonnetestattu yhteensä 9 englanninbulldoggia.

Luonnekysely

Suomen Englanninbulldoggijhdistys ei ole laatinut rodulle erillistä luonnekyselyä.

Luonnetesti ja MH-luonnekuvaus

Taulukko 8. Luonnetestiin osallistuneiden englanninbulldoggien tulokset vuosina 2014-2023

LTE osa-alueet, yht. 9 tulosta

Toimintakyky	Terävyys			Puolustushalu		Taisteluhalu		Hermorakenne	
hyvä	1	kohtuullinen ilman jälj. jääv. hyökkäyshalua	2	kohtuullinen, hillitty	3	suuri	2	tasapainoinen	2
kohtuullinen	2	pieni ilman jälj. jäävää hyökkäyshalua	6	suuri, hillitty	1	kohtuullinen	2	hieman rauhaton	6
kohtuullisen pieni	2	koira joka ei osoita lainkaan terävyyttä	1	pieni	5	kohtuullisen pieni	1	hermostunein pyrkimyksin	1
pieni	3					pieni	3		
riittämätön	1					riittämätön	1		

Temperamentti	Kovuus		Luoksepäästävyys		Laukauspelottomuus		
vilkas	2	kohtuullisen kova	3	hyväntahtoinen, luoksepäästävä, avoin	8	laukausvarma	7
kohtuullisen vilkas	6	hieman pehmeä	5	luoksepäästävä, aavistuksen pidättyväinen	1	laukauskokematon	2
erittäin vilkas	1	pehmeä	1				

Testitulosten tulkinta luonnetestisääntöjen mukaan

Toimintakyky: Toimintakykynä pidetään luonteen ominaisuutta, joka saa koiran ilman ulkopuolista pakotetta pitämään puolensa todellista tai kuviteltua vaaraa vastaan. Voidaan hyvin ajatella, että se, mitä pidetään toimintakykynä, on monen ominaisuuden yhdessä muodostama reaktio. Lähin vastaava inhimillinen vastine toimintakyvylle on rohkeus. Toimintakyky on koiran kyky hallita tekojaan huolimatta siitä, että se on joutunut pelon valtaan. Toisin sanoen koira pystyy pelostaan huolimatta toimimaan oikealla tavalla ja tarvittaessa voittamaan pelkonsa päästäkseen päämääräänsä. Koiran käsitys tilanteesta perustuu perimään ja kokemuksiin. Toimintakyky ei ole mikään muuttumaton ominaisuus, joka pysyisi samana kaikissa tilanteissa huolimatta siitä, että laukaisijoina toimivat ärsykkeet olisivat samat. Kiihkeys vaihtelee eri yksilöiden välillä ja samallakin yksilöllä eri tilanteissa. Kaikilla reviiirikäyttäytymisen omaavilla eläimillä oman alueen ja ennen kaikkea sen keskuksen läheisyys vaikuttaa käytökseen. Huolimatta yksilön normaalista toimintakyvystä koirat ovat toimintakykyisempiä lähellä kotiaan. Myös perheenjäsentensä seurassa koira on vähemmän peloissaan, tai on ainakin halukkaampi voittamaan pelkonsa, mikä perustuu koirien laumaviettiin.

Terävyys: Terävyys on ominaisuus, joka saa koiran reagoimaan aggressiivisesti sen tuntiessa itsensä uhatuksi. Terävyysaste on kääntäen verrannollinen ärsytyskynnyksen korkeuteen. Mitä pienempi ärsyke tarvitaan herättämään aggression, sitä korkeampi on terävyysaste.

Puolustushalu: Puolustushalulla tarkoitetaan koiran synnynnäistä taipumusta hyökkäyksen tai hyökkäysyrityksen avulla aktiivisesti puolustaa itseään, laumaansa (ohjaaja) tai reviiiriään. Puolustushalu vaihtelee tilanteiden, ympäristön ja koiran mielialojen mukaan. Testissä tarkkaillaan koiran käyttäytymistä tilanteissa, joissa uhan aiheuttaa tuntematon henkilö tai koiran kuvitteleva ärsyke.

Taisteluhalu: Taisteluhaluksi kutsutaan koiran synnynnäistä taipumusta nauttia taistelusta itsestään ilman, että se perustuisi aggressioon. Käytöstä voidaan kutsua tietynlaiseksi leikkihaluksi – leikiksi, jonka

olennaisin osa on taistelu. Taisteluhalu on koiralle moottori, liikkeelle paneva voima.

Hermorakenne: Hermorakenteella tarkoitetaan koiran synnynnäistä heikko- tai vahvahermoisuutta sen joutuessa voimakkaisiin ja vaihteleviin sisäisiin jännitystiloihin. Hyvällä hermorakenteella tarkoitetaan kykyä hallita jännitystiloja ilman luonnotonta uupumusta, hysteriaa tai muita merkkejä sisäisen tasapainon järkkymisestä. Hermostuneisuuden oireita koiralla ovat mm. voimakas rauhattomuus, kehon värinä, kohonnut pulssi, joka ei johdu ruumiillisesta rasituksesta, lisääntynyt nieleskely, aiheettomat ja epätarkoituksenmukaiset liikkeet, turvan etsiminen (pyrkiminen ohjaajan luo), ripuli tai oksentelu.

Temperamentti: Temperamentilla tarkoitetaan käyttäytymisen vilkkautta, huomiokyvyn nopeutta (tarkkaavaisuutta) sekä kykyä sopeutua uusiin tilanteisiin ja ympäristöihin. Suurin osa hyvin sopeutumiskykyisistä koirista on vilkkaita. Vilkas koira on tarkkaavainen ja se vastaanottaa nopeasti uusia ympäristön ärsykeitä ja tottuu niihin ja niiden merkitykseen. Erittäin vilkkaat koirat vastaanottavat suuren määrän vaikutteita ympäristöstään, ja seurauksena on liian suuri hajaannus ja pitempi sopeutumisaika. Tämä on vielä korostuneempaa häiritsevän vilkkaissa koirissa, sillä ne ovat lähes kykenemättömiä keskittymään ja olemaan paikallaan. Näillä koirilla sopeutuminen vaikeutuu myös fyysisestä väsymyksestä, jonka ne aiheuttavat itselleen olemalla koko ajan liikkeellä.

Kovuus: Kovuudella tarkoitetaan koiran taipumusta muistaa tai olla muistamatta epämiellyttäviä kokemuksia.

Luoksepäästävyys: Luoksepäästävyydellä tarkoitetaan koiran suhtautumista vieraisiin henkilöihin. Koira on luoksepäästävä, kun se mielellään ja oma-aloitteisesti hakeutuu muidenkin tapaamiensa ihmisten seuraan kuin ohjaajansa. Koiraa, joka selvästi välttää tutustumista tai joka osoittaa selvää vastenmielisyyttä joutuessaan kosketukseen vieraiden kanssa, kutsutaan pidättyväksi. Hyväntahtoinen on koira, joka osoittaa hyökkäävyyttä vain uhkaavissa tilanteissa. Hyväntahtoisuus riippuu paljon koiran terävyydestä. Terävän koiran tarkkaavaisuus pieniäkin uhkaärsykeitä kohtaan aiheuttaa sen, että se tekee virhearvioinnin helpommin kuin vähemmän terävät koirat. Avoimuus tarkoittaa sitä, että koiran todellinen mieliala selvästi ilmenee sen käyttäytymisestä riippumatta siitä, onko tuo käyttäytyminen ihmisen kannalta myönteistä vai kielteistä. Luoksepäästävyuden arviointiin ei tarvita mitään erikoiskoetta, vaan arviointi perustuu täysin testituomareiden havaintoihin koiran käyttäytymisestä sen kohdatessa ihmisiä.

Laukauspelottomuus: Laukausvarmaksi nimitetään koiraa, joka käyttäytyy täysin välinpitämättömästi laukauksiin tai joka on niistä vain normaalilla tavalla kiinnostunut. Koirat, jotka ensimmäisen laukauksen jälkeen käyttäytyvät rauhattomasti, mutta jotka selviävät nopeasti levottomuudestaan ja joille toistetut laukaukset saavat aikaan yhä pienemmän reaktion, luokitellaan laukauskokemattomiksi, ei laukausaroiksi. Koiraa, joka reagoi laukauksiin epänormaalin kiihkeästi esim. haukkumalla, hyökkäämällä kohti ampujan suuntaa tai on muuten kiihkeän innostunut ympäristön tapahtumista ja haukkuu, mutta joka ei osoita hermostuneisuutta, kutsutaan paukkuärtyiseksi. Laukausalttiiksi luokitellaan koira, joka reagoi selvästi, suunnilleen samalla tavalla jokaiseen laukaukseen rauhoittumatta tai hermostumatta enempää ja jonka sisäinen jännite ei nouse sellaiseen asteeseen, että selviä hermostuneisuuden oireita näkyisi. Laukausaraksi nimitetään koiraa, joka laukauksen jälkeen reagoi selvän hermostuneesti ja jolla on vaikeuksia mielentasapainonsa palauttamisessa ja joka ammunnan toistuessa osoittaa yhtä suurta tai suurempaa hermostuneisuutta.

+++ Laukausvarma: Koira, joka käyttäytyy täysin välinpitämättömästi laukauksiin tai joka on niistä kiinnostunut vain luonnollisella tavalla.

++ Laukauskokematon: Koira, joka reagoi ensimmäisiin laukauksiin, mutta kuultuaan useamman laukauksen levottomuus pienenee.

+ Paukkuärtyisä: Koira, jolle ampuminen aiheuttaa selviä aggressiivisia reaktioita äänen suuntaan.

– Laukausalttis: Koira, joka osoittaa melko selvästi epänormaalia, mutta ei hermostunutta

käyttäytymistä. Reagoi suunnilleen samalla tavalla jokaiseen laukaukseen.

— — Laukausarka: Koira, joka jokaisen laukauksen jälkeen reagoi hermostuneesti osoittaen yhtä suurta tai suurempaa hermostuneisuutta. Koiralla on vaikeuksia mielen tasapainonsa palauttamisessa.

MH-luonnekuvaus

Vain yksi englanninbulldoggi on osallistunut MH-luonnekuvaukseen vuonna 2014.

Jalostustarkastus

Suomen Englanninbulldoggijhdistyksen järjestämissä jalostustarkastuksissa ei ole erikseen arvioitu kaikkien jalostustarkastukseen osallistuneiden koirien luonnetta.

Luonnetestitulokset näyttävät rodun seurakoiraluonteen huomioon ottaen hyviltä. Testatuista 4 koirasta kaikki saivat tuloksen. Rodun kannalta huolestuttavia piirteitä ei tuloksissa juuri noussut esille. Kaikki testatut koirat olivat erittäin luoksepäästäviä.

Näyttelyt

Suomen Englanninbulldoggijhdistys julkaisee sosiaalisessa mediassa englanninbulldoggien näyttelyarvosteluita ja sihteeri arkistoi näyttelyarvostelut. Englanninbulldoggien näyttelyarvostelulomakkeista saatavien tietojen mukaan ulkomuototuomarit ovat arvioineet näyttelyissä käyneet englanninbulldoggit luonteiltaan rodunomaisiksi.

Erot eri maiden populaatioiden välillä

Englanninbulldoggien käyttäytymisessä ei ole havaittu eroja eri maiden koirapopulaatioiden välillä.

Sukupuolten väliset erot

Rodun käyttäytymisessä on jonkin verran sukupuolien välisiä eroja, niitä ei voi kuitenkaan täysin yleistää. Usein nartut ovat vilkkaampia ja uroksia sosiaalisempia

4.2.5 Käyttö- ja koeominaisuudet

Rodun alkuperäinen käyttö

Englanninbulldoggi sopeutettiin taistelukoira seurakoiraaksi 1800-luvun puolivälin vaiheilla. Koiraharrastajilla, jotka rodun kehittivät, oli selkeä näkemys rodun soveltuvuudesta ihmisen seuralaiseksi, ja niinpä taistelukoiran hyökkäävyys onnistuttiin korvaamaan lempeydellä ihmistä kohtaan

Käyttöominaisuuksien säilyttäminen

Englanninbulldoggi on ollut seurakoira aina siitä lähtien, kun rodun rotumääritelmässä sen käyttötarkoitukseksi määriteltiin seurakoira.

Vertailu rodun kotimaahan ja muihin tärkeisiin maihin

Englanninbulldoggi on puhtaasti seurakoira kaikkialla maailmassa.

Kokeet

Taulukko 9. Rallytokotulokset vuosilta 2014-2023

	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014
MESHYV										
MES0										
MES-										
VOIHYV										
VOIO										
VOI-										
AVOHYV	2 tulosta	4 tulosta								
AVO0		1 tulosta								
AVO-										
ALOHYV	1 tulosta	5 tulosta	3 tulosta	3 tulosta		1 tulosta		1 tulosta		1 tulosta
ALO0		1 tulosta			4 tulosta	3 tulosta	1 tulosta	1 tulosta		
ALO-		1 tulosta			1 tulosta	1 tulosta		1 tulosta		
Yhteensä	3 tulosta	12 tulosta	3 tulosta	3 tulosta	5 tulosta	5 tulosta	1 tulosta	3 tulosta	0 tulosta	1 tulosta

Koekäyntejä vuosina 2014-2023 suhteessa rekisteröinteihin on alle prosentin verran koko kannasta, joten tuloksista ei voi juuri vetää johtopäätöksiä. Koetuloksia löytyy käyttäytymiskokeesta, metsästyskoirien jäljestämiskokeesta ja rallytoko-kokeista.

Hyötykoira-, virka- tai muu työkäyttö

Englanninbulldoggi ei ole hyötykoira, mutta seurakoirana se soveltuu hyvin kaverikoiraksi ja lukukoiraksi.

Alkuperäiset, rodunomaiset käyttäytymistarpeet ja niiden täyttäminen

Englanninbulldoggin seurakoiratehtävä täyttää hyvin rodun käyttäytymistarpeet. Yksilöstä riippuen englanninbulldoggi voi harrastaa näyttelyitä tai toimia kaveri- ja lukukoirana. Rally-toko on viime vuosien perusteella näyttänyt sopivan harrastusmuotona englanninbulldogeille.

4.2.6 Käyttäytyminen kotona sekä lisääntymiskäyttäytyminen

Yksinoloon liittyvät ongelmat

Suomen Englanninbulldoggiiyhdistys ei ole laatinut englanninbulldoggien omistajille erillistä luonnekyselyä, mutta terveystarkastuksessa on ollut osio, jossa on kysymyksiä koiran luonteesta. Erityisesti yksinoloon liittyviä ongelmia ei kyselyn vastauksissa ole raportoitu.

Lisääntymiskäyttäytyminen

Suomen Englanninbulldoggiiyhdistyksen vuoden 2024 terveystarkastuksen mukaan 57,4 % vastaajien kastroimattomista uroksista oli normaalisti kiinnostunut nartuista. Uroksista 9,2% oli ylivilkkaita ja 1,85 % ei osoittanut kiinnostusta narttuja kohtaan. Loput vastaajien koirista oli kastroitu.

Nartuista 68,2%:lla oli normaalit juoksuajat ja 9,75%:lla oli epäsäännölliset juoksuajat. Loput vastaajien nartuista oli steriloitu.

Sosiaalinen käyttäytyminen

Suomen Englanninbulldoggiiyhdistyksen vuoden 2024 terveystarkastuksen mukaan käytöshäiriöitä ilmeni 2,78%:lla vastaajien koirista. Yhdellä koiralla oli aggressiisuutta ihmistä kohtaan, lopuilla muita koiria tai polkupyöriä kohtaan.

Aggressiivista tai liian arkaa koiraa ei saa käyttää jalostukseen.

Pelot ja ääniherkkyys

Vuoden 2024 terveystarkastuksen perusteella pienellä osalla koirista oli korostunutta ääni- ja

pelkoherkkyyttä.

Ikään liittyvät käytöshäiriöt

Vuoden 2024 terveyskyselyn perusteella yhdellä koiralla havaittiin iän tuomaa aggressiivista käytöstä. Tämä luultavasti johtui huonontuneesta kuulosta.

Kuolinsyytilastosta löytyy myös 12 ilmoitusta käyttäytymisen tai luonteen vuoksi lopetetuista koirista. Näistä puolella ei ole eritelty mikä ongelma on ollut kyseessä. 4:llä syynä on ollut vihaiisuus, yhdellä salakavaluus tai arvaamattomuus ja yhdellä iäkkäällä koiralla sisäsiisteysongelma.

Rakenteelliset tai terveydelliset seikat, jotka voivat vaikuttaa koirien käyttäytymiseen

Esi-isiensä taistelukoiramenneisyydestä johtuen englanninbulldoggilla on usein korkea kipukynnys. Koira voi olla rauhallinen ja näyttämättä kipua, vaikka ei tuntisikaan oloaan hyväksi. Omistajan on tärkeää oppia lukemaan koiraansa oikein. Kipua voivat aiheuttaa rakenteelliset ongelmat, kuten lonkka- tai kyynärniveldysplasia sekä selkäongelmat, kuten spondyloosi ja luutuneet nikamat. Jos koiralla on käytösongelmia, kannattaa tarkistaa, etteivät ongelmat johdu fyysisestä sairaudesta.

4.2.7 Yhteenveto rodun käyttäytymisen ja luonteen keskeisimmistä ongelmakohdista sekä niiden korjaamisesta

Keskeisimmät ongelmakohdat

Englanninbulldoggilla ei ole mainittavia käytösongelmia. Yksilöiden käytös voi vaihdella, mutta yleisesti rodun käyttäytyminen täyttää hyvin seurakoiralle asetettavat vaatimukset.

Jos koira osoittaa ilman selkeää syytä aggressiivista käytöstä tai arkuutta, koira ei tule käyttää jalostukseen.

Ongelmien syyt ja vähentäminen

Englanninbulldoggin korkean kipukynnyksen vuoksi joidenkin yksilöiden luonneongelmat voivat liittyä terveydellisiin ongelmiin. Vaikka englanninbulldoggilla ei ole rotuna erityisiä luonne- tai käytösongelmia, on englanninbulldoggin luonteen tarkempi kuvaaminen kuitenkin tärkeää, jotta luonnetestissä käyvät koiranomistajat voivat arvioida paremmin koiransa saamaa tulosta.

4.3. Terveys ja lisääntyminen

4.3.1 PEVISA-ohjelmaan sisällytetyt sairaudet ja viat

PEVISA-ohjelman voimaantulovuosi sekä ohjelman muutokset

PEVISA-ohjelma astui voimaan englanninbulldogeilla 2019 ja sisälsi kävelytestin.

PEVISA-ohjelmaa laajennettiin vuonna 2021.

PEVISA-ohjelma 2026-2030

BOAS-testin lisäksi jalostukseen käytettävien englanninbulldoggien tulee suorittaa ennen astutusta lonkkanivel-, patellaluksaatio- sekä silmätutkimukset.

Tutkimustulokset vaaditaan molemmilta vanhemmilta.

Ulkomaisia uroksia koskeva poikkeus:

Hollantilaisilta, saksalaisilta, englantilaisilta, virolaisilta ja pohjoismaisilta uroksilta vaaditaan kävelytestin tai vastaavan rasisitestin tulos (pohjoismaisilta siinä vaiheessa, kun kussakin maassa otetaan testaus käyttöön). Englantilaisen testituloksen on oltava 0, 1 tai 2. Viron testissä tulee kävelysuorituksen lisäksi olla huomioitu koiran hengitysäänet, ruumiinlämpö ja palautuminen ja tuloksena pitää olla, että koira on läpäissyt testin.

Muilta kuin edellä mainittujen maiden uroksilta ei vaadita kävelytestituloksia. Eikä vaadita muita PEVISA-tutkimuksia (2 pentuetta).

(Päivitetty 1.7.2021)

PEVISA-ohjelmaan sisällytetyt sairaudet ja viat

Luusto- ja nivelsairaudet

Lonkkanivelen kasvuhäiriö eli ”lonkkavika”, (engl. hip dysplasia, HD) on koirien yleisin luuston ja nivelten kasvuhäiriö. Se voidaan määritellä perinnölliseksi lonkkanivelen löysyydeksi. Lonkat ovat syntymähetkellä silmämääräisesti normaalit, mutta muutokset alkavat jo pennun ensimmäisten elinviikkojen aikana.

Löysyys johtaa reisiluun pään ja lonkkamaljan riittämättömään kontaktiin. Alueelle kohdistuu epänormaalin suuri paine, joka on sitä suurempi mitä pienempi kontaktialue on. Tämä voi johtaa mikromurtumiin ja lonkkamaljan mataloitumiseen. Noin vuoden iässä lantion luutumisen on täydellistä ja yleensä kipukin helpottaa tässä iässä.

Lonkkanivelen kasvuhäiriö johtaa usein nivelrikkoon. Nivelrikon kehittymisen aikatauluun ja tyyppiin vaikuttavat rotukohtaiset ja yksilölliset erot. Lonkkanivelen kasvuhäiriön perimmäistä syytä ei tiedetä, mutta se periytyy kvantitatiivisesti eli siihen vaikuttaa useita eri geenejä. Myös ympäristöllä on vaikutusta lonkkavian ilmenemiseen ja vaikeusasteeseen.

Lonkkanivelen kasvuhäiriötä tavataan lähes kaikilla roduilla, mutta sen yleisyys vaihtelee roduttain. Oireet voidaan huomata pentuna 3-12 kuukauden iässä, jolloin kipu johtuu löysyyden aiheuttamasta nivelkapselin tulehduksesta tai luukalvon hermojen jännityksestä ja repeämisestä. Nuorilla koirilla oireina voivat olla takajalkojen ontuminen, ”pupuhyppely”, ylösnousuvaikkeudet levon jälkeen, liikkumishaluttomuus ja nakshteleva ääni kävellessä. Oireet voivat alkaa äkillisesti ja omistaja voi liittää ne johonkin tapaturmaan. Oireet voivat vähentyä selvästi tai loppua kokonaan jopa useiksi vuosiksi, kun nivelen ympärille muodostuva sidekudos vähentää nivelen löysyyttä.

Toinen oireilevien koirien ryhmä on aikuiset koirat, joiden oireiden syynä on nivelrikko. Vanhemmilla nivelrikkoisilla koirilla oireet voivat olla epämääräisiä ja oireilu laitetaankin usein vanhenemisen piikkiin. Tyypillisiä oireita ovat takajalkojen ontuminen ja jäykkyys liikkeessä. Lonkkavikainen koira yrittää viedä painoa pois takaosalta, mikä ilmenee kävellessä selkälinjan aaltoiluna ja lantion kiertymisinä. Tämä johtaa myös takaosan lihaskatoon ja etupään lihasten voimistumiseen.

Lonkkanivelen kasvuhäiriön ja siitä johtuvan nivelrikon hoidossa on ruokinnalla keskeinen merkitys. Ylipaino pahentaa oireita ja pelkkä painon pudotus voi helpottaa koiran oloa. Tulehduskipulääkkeitä ja pistoksena tai suun kautta annettavia nivelnesteen ja nivelruston koostumusta parantavia aineita käytetään yleisesti. Sopiva liikunta pitää lihaksiston kunnossa ja nivelet liikkuvina. Kirurgisia hoitoja, kuten esimerkiksi lantion häpyluun lämpöluudutus, on myös olemassa. Huomioithan, että kirurgisesti hoidettua koiraa ei saa käyttää jalostukseen ja se tulisi siirtää jalostuskieltoon.

Lonkkavian vastustamisohjelma perustuu lonkkien röntgenkuvaukseen. Lonkkanivelen kasvuhäiriön periytyvyys on kohtuullinen. Ilmiasuunkin perustuva jalostusvalinta johtaa tuloksiin, jos valinta on systemaattista eikä lonkkavikaisia koiria käytetä. Jalostusarvoindeksien (BLUP-indeksit) avulla valinta on tehokkaampaa. Indeksissä otetaan huomioon koiran kaikkien tutkittujen sukulaisten taso ja poistetaan röntgentuloksiin vaikuttavien ympäristötekijöiden vaikutusta. Jalostusindeksejä lasketaan jo useille

roduille sekä lonkka- että kyynärnivistä. Indeksien laskemisen edellytyksenä on riittävä määrä kuvattuja koiria. Lue lisää rotujen edistymisestä lonkkavian vastustamisesta.

Suomessa käytetään FCI:n vahvistamaa kansainvälistä lonkkaniveldysplasian arvosteluasteikkoa:

A Ei muutoksia

B Lähes normaali / rajatapaus

C Lievä dysplasia

D Kohtalainen (keskivaikea) dysplasia

E Vaikea dysplasia

Koiralle voidaan tehdä virallinen lonkkakuvaus sen täytettyä 12 kuukautta.

Lähde: www.kennelliitto.fi ELT Anu Lappalainen, Päivitetty 25.5.2023

Taulukko 10. Vuosina 2008-2022 syntyneiden englanninbulldoggien lonkkaniveltutkimusten tulokset
(Lähde: Kennelliitto)

Vuosi	Syntyneitä	A	B	C	D	E	Yhteensä	Yhteensä %
2008	216	0	0	2	5	3	10	5 %
2009	212	0	0	2	8	4	14	7 %
2010	272	0	0	1	5	10	16	6 %
2011	283	0	1	3	5	7	16	6 %
2012	174	0	1	1	3	5	10	6 %
2013	216	0	0	2	6	2	10	5 %
2014	180	0	0	3	8	5	16	9 %
2015	183	0	0	2	5	1	8	4 %
2016	201	0	0	5	8	5	18	9 %
2017	190	1	1	5	14	4	25	13 %
2018	132	0	4	7	9	3	23	17 %
2019	126	0	2	14	17	9	42	33 %
2020	125	0	0	4	14	8	26	21 %
2021	80	0	0	10	11	2	23	29 %
2022	83	0	0	7	14	4	25	30 %
Yhteensä	2673	1	9	68	132	72	282	26 %

Englanninbulldoggien lonkkakuvausmäärät ovat keskimäärin kolminkertaistuneet PEVISA-ohjelman voimaantulon myötä. Edeltävän 15-vuotiskauden, 2008-2022, syntyneistä on tutkittu 11 %. Terveiden osuus, A 1kpl ja B 9kpl, on yhteensä 3 %, C-lonkkaisten 24 %, D-lonkkaisten 47 % ja E-lonkkaisten 26 %. Vertailuna edelliseen kauteen 2000-2015 terveiden osuus on suurin piirtein ennallaan, C-lonkkaisten määrä on lisääntynyt aiemmasta 17 %:sta, mutta myös D-lonkkaisten määrässä on tapahtunut kasvua, kun se oli aiemmin 38 %. E-lonkkaisten määrä on vähentynyt 17 %.

Lyhyemmällä aikavälillä, vuosina 2010-2015 syntyneitä tarkasteltaessa annetuissa lonkkanivellausunnoissa 37 % tutkituista oli E-lonkat, kun vuosina 2016-2022 syntyneistä E-lonkkaisten osuus on 20 %. A + B-lonkkaisten osuus on n. 5 %, kun se aiemmalla tarkastelujaksolla oli 3 %. Kehityssuuntana näyttäisi, että E-lonkkaisten määrä vähenee tavoitteiden mukaisesti.

Taulukko 11. Vuosina 2000-2022 syntyneiden englanninbulldoggien lonkkaniveltutkimusten tulokset Ruotsissa

(Lähde: Hunddata)

Diagnos	Antal
HD grad A	1
HD grad B	4
HD grad C	9
HD grad D	59
HD grad E	120

Ruotsissa englanninbulldoggien virallinen lonkkakuvaustulos oli pitkään edellytyksenä koiran jalostuskäytölle. Siitä luovuttiin vuonna 2005. Niinä vuosina, jolloin englanninbulldoggilla oli Ruotsissa lonkkakuvauspakko, ei jalostukseen käytettävien koirien tuloksille asetettu raja-arvoa. 2000-2022 Ruotsissa kuvatuista D-lonkkaisia on 31 % ja E-lonkkaisten osuus on 62 %.

Ruotsissa on rekisteröity vuosina 2000-2022 yhteensä 2671 englanninbulldoggia, joten tutkittujen koirien määrä on noin 7%.

Englanninbulldoggien lonkista pitäisi saada koottua enemmän tietoa.

Tavoitteena on E-lonkkaisten osuuden väheneminen entisestään ja vastaavasti C-lonkkaisten määrän lisääntyminen.

Polvilumpion sijoiltaanmeno (patellaluksaatio)

*Patellaluksaatiota esiintyy suhteellisen runsaasti kääpiöroduilla ja sellaisilla suuremmilla roduilla, joilla on suora takajalka. **Vika on periytyvä.** Polvilumpion rakennetta säätelevät useat eri geenit, joiden esilletuloa myös ympäristö muokkaa.*

Pienikokoisilla roduilla polvilumpio luksoituu yleensä sisäänpäin (mediaalisesti). Patellaluksaatio on synnynnäinen ja jaetaan vian vakavuuden perusteella neljään eri asteeseen. Eläinlääkäri tutkii polvet tunnustelemalla. I - asteen luksaatiot ovat tavallisesti oireettomia eivätkä kaipaa hoitoa. II- ja III - asteen luksaatioissa koiralla havaitaan selviä liikkumisvaikeuksia. Ravatessaan koira koukistaa hetimitään raajaansa sen sijaan että tukeutuisi sillä maahan (polvilumpio on luiskahtanut pois paikoiltaan), ja jatkaa sitten normaalia ravia (polvilumpio on palautunut paikoilleen). IV - asteen luksaatioissa polvilumpio on pysyvästi pois paikoiltaan. Usein oireet huomataan tapaturman jälkeen, vaikka kyseessä on synnynnäinen vika. Patellaluksaatio voi myös pahentua eikä nuorena saatu tulos välttämättä ole lopullinen.

Huomioithan, että patellaluksaatiotutkimus ei kerro koiran riskistä sairastua ristisideongelmaan. Ristiside rispaantuu yleensä vähitellen, ja siteen lopullinen katkeaminen tapahtuu usein traumaattisesti. Taustalla on perinnöllinen rakenteen heikkous, joten myös traumaattisesti tapahtuneet ristisiteen katkeamiset ovat perinnöllisiä.

Lievien patellaluksaation muotojen hoidoksi riittää yleensä lepo ja kipulääkitys. Jos tämä ei auta, patellaluksaatiota voidaan hoitaa kirurgisesti. Leikkausmenetelmiä on useita. Vaikeimman asteen luksaatioissa hoito voi vaatia useita leikkauksia ja ennuste voi olla huono.

Polvien tai ristisiteiden vuoksi operoitua koiraa ei saa käyttää jalostukseen. Operoidusta koirasta tulee tehdä ilmoitus SKL:oon (eli RuVin rekisteriin) ja koiran tietoihin tulee tällöin Ei jalostukseen-merkintä

Lähde: www.kennelliitto.fi, ELT Anu Lappalainen 8.11.2016

Taulukko 12. Vuosina 2000-2015 syntyneiden englanninbulldoggien polviniveltutkimusten tulokset

(Lähde: Kennelliiton jalostustietojärjestelmä, 10.7.2024)

Vuosina 2000-2015 syntyneiden englanninbulldoggien polviniveltutkimusten tulokset									
Syntymä vuosi	Syntyneitä	Tutkittu	0	1	2	3	4	operoitu	Yhteensä
2000	64	0 %	0	0	0	0	0	0	0
2001	80	0 %	0	0	0	0	0	0	0
2002	156	2 %	2	0	0	1	0	0	3
2003	164	1 %	1	0	0	0	0	0	1
2004	159	1 %	1	0	0	0	0	0	1
2005	175	2 %	3	0	0	0	0	0	3
2006	218	8 %	18	0	0	0	0	0	18
2007	231	7 %	15	1	0	0	0	0	16
2008	216	13 %	25	1	1	0	0	0	27
2009	212	11 %	23	0	1	0	0	0	24
2010	272	12 %	29	1	2	0	0	0	32
2011	283	12 %	32	1	0	0	0	0	33
2012	174	9 %	13	1	1	0	0	0	15
2013	216	19 %	35	5	0	1	0	0	41
2014	180	14 %	21	3	0	1	0	0	25
2015	183	19 %	32	2	0	0	0	0	34
Yhteensä	2983	9 %	250	13	4	2	0	0	273

Taulukko 13. Vuosina 2016-2022 syntyneiden englanninbulldoggien polviniveltutkimusten tulokset
(Lähde: Kennelliiton jalostustietojärjestelmä, 10.7.2024)

Vuosina 2016-2022 syntyneiden englanninbulldoggien polviniveltutkimusten tulokset									
Syntymä vuosi	Syntyneitä	Tutkittu	0	1	2	3	4	operoitu	Yhteensä
2016	201	21 %	42	1	0	0	0	0	43
2017	190	27 %	46	4	1	0	0	0	51
2018	132	26 %	26	6	2	0	0	0	34
2019	126	38 %	46	1	0	1	0	0	48
2020	125	14 %	13	3	1	0	0	0	17
2021	80	30 %	21	1	2	0	0	0	24
2022	83	2 %	2	0	0	0	0	0	2
Yhteensä	937	23 %	196	16	6	1	0	0	219

Patellaluksaatio on synnynnäinen ja jaetaan vian vakavuuden perusteella neljään eri asteeseen. Eläinlääkäri tutkii polvet tunnustelemalla. 1. asteen luksaatiot ovat tavallisesti oireettomia eivätkä kaipa hoitoa, 2. ja 3. asteen luksaatioissa koiralla havaitaan selviä liikkumisvaikeuksia. 4. asteen luksaatioissa polvinivel on pysyvästi pois paikaltaan.

Terveyskyselyn mukaan polviongelmia on 2,9 %:lla kyselyyn vastanneiden koirista. Polviongelmien vuoksi oli leikattu 1,45 % koirista. Luku ei ole täysin yhteneväinen jalostustietojärjestelmän lukujen kanssa. Tämä voi johtua siitä, että vaikka koiran polvessa ei ole löysyyttä, ja koira saa tuloksen 0/0, voi polvessa esiintyä muita ongelmia.

Ristisideongelmat

Englanninbulldoggin raskas rakenne ja suorat takakulmaukset tekevät koirasta alttiin takaraajojen ristisideongelmille. Todennäköisesti osa terveystutkimukseen vastanneiden raportoimista polviongelmista on ristisideongelmia. Ristisidevammaista koiraa ei tule käyttää jalostukseen, ellei ristiside ole vammautunut traumaattisesti.

Silmäsairaudet

Ylimääräiset ripset

Ylimääräisten ripsien (distichiasis ja ektooppinen cilia) karvatuppi sijaitsee luomirauhasessa tai sen vieressä. Distichiasiksessa, joka on näistä lievempi, karva kasvaa ulos luomen vapaasta reunasta. Oireet riippuvat karvan paksuudesta ja kasvusuunnasta. Ohuet, ulospäin suuntautuvat karvat aiheuttavat tuskin lainkaan oireita, paksumat ja silmän pintaan osuvat karvat sitä vastoin voivat aiheuttaa eriasteisia ärsytysoireita: lievää vuotamista ja räpyttelyä tai voimakkaampia kipuoireita ja jopa sarveiskalvovaurioita. Ripsiä voi irrota ja kasvaa takaisin karvan vaihtumisen yhteydessä.

Ektooppinen cilia kasvaa luomen sisäpinnan sidekalvon läpi ja aiheuttaa lähes aina voimakkaat kipuoireet (siristys, hankaaminen ja vetistys) ja sarveiskalvovaurioita.

Hoitona on tarvittaessa ripsien nyppiminen (ripset kasvavat takaisin) tai karvatuppien tuhoaminen joko polttamalla tai jäädyttämällä (distichiasis) tai ripsen ja karvatupen poistaminen kirurgisesti (ektooppinen cilia). Ylimääräisten ripsien merkitys koiralle on usein melko vähäinen, jolloin koiria voi perustellusta syystä käyttää jalostukseen, mutta mieluiten terveen kumppanin kanssa. Vakavia tapauksia (ektooppinen cilia ja selkeitä oireita aiheuttavat distichiat) ei kuitenkaan pidä käyttää jalostukseen.

Luomien virheasennot

Luomien virheasennot ovat melko tavallisia tietyillä koiraroduilla. Luomien sisään- ja uloskiertymät, liian suuret luomiraot sekä naaman ja luomien karvojen osuminen silmiin johtuu yleensä pään rakenteiden muodoista. Lyhyt kuono, matala silmäkuoppa, pitkä kapea kuono, syvä silmäkuoppa suhteessa liian suureen tai liian pieneen silmämunaan sekä naaman alueen ihon liian runsas karvoitus tai poimuisuus altistavat silmän eriasteisille vaurioille. Seuraavassa esitellään tavallisimmat luomen virheasennot.

Entropion eli luomen sisäänkiertymä

Entropion on tavallisimmin alaluomessa esiintyvä virheasento, jolloin luomi kiertyy sisäänpäin aiheuttaen silmän pinnan ärtymistä luomen karvojen / ihon osuessa silmän pintaan. Tyypillinen oire on silmän kyynelehtiminen roskan tunteen takia. Lyhytkuonoisilla koiraroduilla entropion esiintyy tavallisimmin nenänpuoleisessa alaluomessa, jolloin myös alaluomen kyynelkanavan aukko kiertyy liiaksi sisään, eikä siten viemäroä kyyneliä normaalisti. Tämä lisää kyynelehtimistä. Isommilla koiraroduilla entropion voi liittyä liian suureen luomirakoon (makroblepharon), jolloin alaluomi rullaa sisäänpäin tyypillisesti korvanpuoleisesta osasta. Lisäksi pään ihon runsas poimuisuus aiheuttaa luomien sisäänkiertymää.

Pahimmillaan kiertymä aiheuttaa silmän sarveiskalvon haavautumista ja siten voimakasta kipua. Oireina ovat tällöin kyynelehtimisen lisäksi silmän punoitus ja siristely. Lievimmillään entropion ei aiheuta näkyviä oireita. Pidempään jatkuva sarveiskalvon ärsytystila johtaa sarveiskalvon nenänpuoleisen kulman pigmentoitumiseen (pigmentary keratitis), jota esiintyy erityisesti lyhytkuonoisilla kääpiörotuisilla koirilla.

Trichiasis eli luomen / naaman karvojen osuminen silmään

Medial caruncular trichiasis on tyypillisesti lyhytkuonoisilla roduilla esiintyvä ongelma, jolloin nenänpuoleisen silmäkulman ihon karvoitus ulottuu hyvin lähelle silmäkulmaa ja ihokarvat suuntautuvat silmään.

Nenäpoimun ollessa hyvin korostunut ja kuonon ollessa hyvin lyhyt, nenäpoimun karvat voivat osua silmän pintaan (nasal fold trichiasis).

Karvat aiheuttavat samanlaisia oireita kuin entropion. Mikäli karvat osuvat sarveiskalvoon, kuten yleensä nenäpoimutapauksissa, ne aiheuttavat usein vakavampia oireita kuin osuessaan vain sidekalvoon. Karvan laatu vaikuttaa oireiden vakavuuteen. Paksut jäykät lyhyet karvat aiheuttavat

enemmän vahinkoja kuin hennot ja ohuet karvat.

Entropion ja trichiasis todetaan hyvin usein yhtä aikaa.

Ongelman vakavuutta kuvannee parhaiten oireiden vakavuus. Mikäli kiertymä on lievä / karvoitus vähäistä, se toki todetaan, mutta hoitotoimenpiteitä ei välttämättä tarvitse tehdä. Vakavat tapaukset tulee aina hoitaa kirurgisesti, sillä niiden aiheuttamat vahingot ovat kivuliaita ja pahimmillaan näkökykyä uhkaavia (sarveiskalvon haavaumat, pigmentoituminen).

Virallisessa silmätarkastuskaavakkeessa tutkija toteaa vaivan, aiheutti se oireita tai ei, ja parhaansa mukaan pyrkii luokittelemaan vaivan vakavuuden.

Lieviä tapauksia voi käyttää jalostukseen, mutta parituskumppaniksi valittakoon vaivan suhteen mahdollisimman terve yksilö. Vakavia tapauksia (kirurgista hoitoa vaativat tai näkökyvyltään heikentyneet) ei pidä käyttää jalostukseen lainkaan.

Ektropion / makroblepharon

Luomen uloskiertymä (ektropion) ja liian suuri luomirako (makroblepharon) ovat melko tavallisia löydöksiä erityisesti suurilla koiraroduilla. Pahimmillaan luomiraot ovat niin suuret, että ala- ja yläluomi ovat keskeltä uloskiertyvät ja reunoilta sisääнкиertyvät. Tällöin luomien rakenne muistuttaa timanttia ja siitä käytetäänkin diamond eye -nimitystä.

Pään suuri koko, ”numeroa liian suuri iho”, isohko silmäkuoppa ja siihen suhteessa liian pieni silmämunan aiheuttavat epäsuhtan, jolloin silmäluomen reunat eivät enää asetu sievästi silmää vasten, eivätkä siten toimi normaalisti. Nenänpuoleinen kulma voi olla poikkeuksellisen avoin pitkäkuonoisilla koiraroduilla, jolloin siihen kertyy runsaasti eritteitä. Esiin pillkottavien luomien sisäpintojen ja silmämunan sidekalvot ovat alttiita vedolle, pölylle ja UV säteilylle ja toistuvat sidekalvon tulehdukset ovat tyypillisiä. Kyynelen levittyminen voi olla puutteellista ja siten sarveiskalvojen pinnat voivat ahavoitua ja tulehtua. Vanhemmiten ihon elastisuuden muuttuessa luomet alkavat roikkua usein entistä pahemmin. Tavallisimmin alaluomi on osin irti silmän pinnasta ja uloskiertävä (ektropion), mutta myös yläluomi voi alkaa roikkua silmän päällä, aiheuttaen ongelmia näkökyvylle.

Makroblepharonia voi esiintyä myös kääpiöroduilla. Näillä roduilla on usein suhteessa liian matala silmäkuoppa ja liian suuri silmämunan. Tällaisella potilaalla ilme on lepotilassakin ”pelästynyt tai mulkoileva” johtuen valkean kovakalvon (”valkuaisen”) näkymisestä kauttaaltaan silmän reunoilla. Luomien sulkeminen voi olla puutteellista ja sarveiskalvon vauriot tyypillisiä. Pahimmillaan liian suuret luomiraot yhdessä matalan silmäkuopan ja liian suuren silmämunan kanssa altistavat silmän ulospullahdukselle (proptosis) tappelun / kolarin yhteydessä.

Samoin kuin entropion / trichiasis -koiria, lieviä ektropion / makroblepharon -diagnoosin saaneita koiria voi käyttää jalostukseen, mutta parituskumppaniksi on valittava em. vaivan suhteen terve yksilö. Vakavia tapauksia ei pidä käyttää jalostukseen lainkaan.

Cherry eye eli kirsikkasilmä

Kolmannen silmäluomen eli vilkkuluomen tyvessä sijaitsevan kyynelrauhanen ”esiin pullahdus” on usein nuorilla koirilla (3 kk-1v) esiintyvä perinnölliseksi oletettu silmänsairaus. Rauhasen tyven sidekudoksen heikkous mahdollistaa rauhasen esiintulon. Esille tultuaan rauhanen usein ärtyy ja muuttuu entistä turpeammaksi ja punaisemmaksi, muistuttaen tällöin kirsikkaa.

Hoitona on esiin pullahtaneen rauhasen mikrokirurginen ”paikalleen taskutus”. Tällöin sen toiminta (kyynelen erityys) jatkuu normaalisti. ”Pullahtanutta” rauhasta ei tule poistaa, sillä se altistaa potilaan myöhemmin kuivasilmäisyydelle. Cherry eye -diagnoosin saanutta koiraa voi perustellusta syystä

käyttää jalostukseen terveen parituskumppanin kanssa.

Lähde: www.kennelliitto.fi Suomen Kennelliiton silmäsairstyöryhmä silmätarkastuseläinlääkärit Sari Jalomäki, Elina Pietilä ja Päivi Vanhapelto. Artikkelit päivitetty 9/2016

Taulukko 14. Vuosina 2013-2023 syntyneiden englanninbulldoggien silmätutkimusten tulokset
(Lähde: Kennelliiton jalostustietojärjestelmä, 23.9.2024)

Vuosina 2013-2023 syntyneiden englanninbulldoggien silmätutkimusten tulokset				Vuosina 2013-2023 syntyneiden englanninbulldoggien silmätutkimusten tulokset	
(Lähde: Kennelliiton jalostustietojärjestelmä 23.9.2024)				(Lähde: Kennelliiton jalostustietojärjestelmä 23.9.2024)	
Vuosi	Syntyneitä	Tutkittu	Terveitä	Diagnoosi	Esiintymia
2013	216	26 (12 %)	13 (50 %)	Distichiasis, todettu	67
2014	180	20 (11 %)	8 (40 %)	Distichiasis/Ektooppinen cilii, Todettu	20
2015	183	27 (15 %)	17 (63 %)	Silmäluomen sisäänpain kiertäminen, Epäilyttävä	1
2016	201	29 (14 %)	18 (62 %)	Silmäluomen sisäänpain kiertäminen, Todettu	29
2017	190	37 (19 %)	7 (19 %)	Caruncular trichiasis, Todettu	1
2018	132	17 (13 %)	5 (29 %)	Ektooppinen cilii, Todettu	1
2019	126	34 (27 %)	9 (26 %)	Makroblepharon/silmäluomen ulospäin kiertäminen, Epäilyttävä	3
2020	125	17 (14 %)	3 (18 %)	Makroblepharon/silmäluomen ulospäin kiertäminen, Todettu	57
2021	80	16 (20 %)	6 (38 %)	Viikkuluomen rauhasen esiinluskahdus, Todettu	3
2022	83	19 (23 %)	8 (42 %)	Viikkuluomen rauhasen esiinluskahdus, Operoitu	1
2023	42			Sanveiskalon dystrofia/degeneraatio, Todettu	2
Yhteensä	1558	242 (16 %)	94 (39 %)	Keratiitti, Todettu	1
				Katarakta, jonka sijaintia ei ole määritelty, Epäilyttävä	1
				Kortikaalinen katarakta, Todettu	9
				Posterior polaarinen katarakta, Todettu	2
				Kaihin laajuus, Lievä	3
				Kaihin laajuus, Kohtalainen	1
				Muu vähämerkityksellinen kaihi, Todettu	2
				PHTVL/PHPV, Sairaudeen aste 2 - 6	1
				Trichiasis, Todettu	9
				RD, multifokaali, Todettu	3
				Puutteellinen kyynelkanavan aukko, Todettu	7
				Iris hypoplasia, Todettu	1
				Muu iris sairaus, Todettu	1
				Uvean kysta, Todettu	1
				Silmämuutosten vakavuus, Lievä	70
				Silmämuutosten vakavuus, Kohtalainen	10
				Silmämuutosten vakavuus, Vakava	2
				Muu perinnöllinen silmänsairaus, Todettu	1
				Ei todettu perinnöllisiä silmänsairauksia	91

Vuonna 2013-2023 tutkittuja koiria oli yhteensä 242 joista 94 oli terveitä. Yleisimmät silmänsairausdiagnoosit ovat distichiasis (ylimääräiset ripset) ja makroblepharon (liian suuri luomirako) Virallinen silmätutkimus on voimassa kaksi vuotta.

Vuoden 2024 terveyskyselyn mukaan 19,31%:lla esiintyy kirsikkasilmää, 16,84%:lla koirista on ollut silmätulehdus, ja 4,21%:lla on ollut toistuva silmätulehdus.

Hengitystieongelmat
Brakykefalinen oireyhtymä

Englanninbulldoggi on brakykefalinen rotu. Liiallinen lyhytkuonoisuus voi aiheuttaa vakavia hengitysteiden ongelmia (**Brachyhefalic Obstructive Airway Syndrome eli BOAS**). Oireyhtymän kliinisiä tunnusmerkkejä ovat mm. kuorsaaminen, läähättäminen, huono rasituksen kestävyys, hengitysongelmat, oksentelu, akuutti ylikuumeneminen, syanoosi, pyörtyminen ja pahimmillaan menehtyminen. BOAS on perinnöllinen sairaus, jonka toteamiseen ei ole olemassa geenitestiä.

Taulukko 15. Vuosina 2015-2023 tehtyjen englanninbulldoggien kävelytestien ja BOAS-tutkimusten tulokset. (Lähde: Kennelliiton jalostustietojärjestelmä, 10.7.2024)

Vuosina 2015-2023 tehtyjen englanninbulldoggien kävelytestien ja BOAS-tutkimusten tulokset												
Tutkimus- vuosi	Syntyneitä	Kävelytes- teissä (%)	Kävelytes- teissä yhteensä	Hyväksyt- ty	Keskeyt- tänyt	Hylätty	BOAS tutkittuja (%)	BOAS tutkittuja yhteensä	BOAS 0	BOAS 1	BOAS 2	BOAS 3
2015	183	1 %	1	1	0	0	0 %	0	0	0	0	0
2016	201	3 %	7	7	0	0	0 %	0	0	0	0	0
2017	190	2 %	3	3	0	0	0 %	0	0	0	0	0
2018	132	12 %	16	16	0	0	8 %	11	4	7	0	0
2019	126	10 %	12	10	0	2	8 %	10	6	4	0	0
2020	125	21 %	26	24	0	2	14 %	18	9	6	3	0
2021	80	55 %	44	41	0	3	45 %	36	15	13	5	3
2022	83	73 %	61	55	1	5	17 %	14	7	3	2	2
2023	41	39 %	16	15	0	1	56 %	23	7	6	7	3
Yhteensä	1161	16 %	186	172	1	13	10 %	112	48	39	17	8
Yhteensä %				92 %	1 %	7 %			43 %	35 %	15 %	7 %

Vuoden 2024 terveystarkastuksen mukaan 12,63 % vastaajista ilmoitti hengityksen vaivaavan koiransa ja 86,32 % ilmoitti, että hengitys ei vaivaa koiraa. Vastaajista 81,05 % ilmoitti koiransa hengityksen olevan lepotilassa täysin äänetön. Ahtaista sieraimista kärsi vastausten perusteella 12,32 % vastaajien koirista ja pitkästä pehmytkitalaesta 10,14 % vastaajien koirista. Hengityksen vuoksi leikattuja koiria oli 2,9 %:lla vastaajista.

27 koiraa on lopetettu hengitystiesairauksien tai -ongelmien vuoksi, joista 63 % (17) mainitaan lopetuksen syynä olleen hengitystiesairaus. Nuorin koirista on 3 kk ikäinen ja vanhin 9,5 vuotias. Keskimääräinen elinikä hengitystiesairauksia omaavilla on 5 vuotta 3 kuukautta.

Hyvin hengittävien englanninbulldoggien jalostaminen on rodulle erittäin tärkeää. PEVISA vaatii jalostukseen käytettävältä englanninbulldogilta hyväksytyn BOAS tuloksen.

4.3.2 Muut rodulla todetut merkittävät sairaudet ja viat

Taulukko 16. Kyynärniveltutkimukset vuosilta 2010-2022

(Lähde: Kennelliitto)

Vuosi	Syntyneitä	0	1	2	3	Yhteensä	Tutkittu %
2010	272	5 33 %	3 20 %	5 33 %	2 13 %	15	13 %
2011	283	9 47 %	3 16 %	6 32 %	1 5 %	19	5 %
2012	174	8 67 %	1 8 %	2 17 %	1 8 %	12	8 %
2013	216	9 69 %	2 15 %	2 15 %	0 0 %	13	0 %
2014	180	10 50 %	4 20 %	5 25 %	1 5 %	20	5 %
2015	183	2 15 %	7 54 %	3 23 %	1 8 %	13	8 %
2016	201	10 62 %	3 19 %	1 6 %	2 12 %	16	12 %
2017	190	8 36 %	4 18 %	5 23 %	5 23 %	22	23 %
2018	132	9 41 %	8 36 %	5 23 %	0 0 %	22	0 %
2019	126	16 57 %	7 25 %	4 14 %	1 4 %	28	4 %
2020	125	9 53 %	5 29 %	2 12 %	1 6 %	17	6 %
2021	80	10 59 %	3 18 %	3 18 %	1 6 %	17	6 %
2022	83	7 64 %	3 27 %	1 9 %	0 0 %	11	0 %
Yhteensä	2245	112 50 %	53 24 %	44 20 %	16 7 %	225	7 %

Ajanjaksolla 2010-2022 syntyneiden englanninbulldoggien kyynäristä on tutkittu 7 %. Näistä 0-kyynärisiä on 50 %, 1-kyynärisiä 24 %, 2-kyynärisiä 20 % ja 3-kyynärisiä 7 %.

Vertailua kyynärnivelterveydestä ajanjaksoilla 2010-2015 (suluissa) ja 2016-2022 syntyneillä:

vuosina 2016-2022 syntyneiden englanninbulldoggien kyynärtutkimusten määrä on kolminkertaistunut ollen 14 % (5 %). Näistä 0-kyynäraisä on 52 % (51 %), 1-kyynäraisä 25 % (17 %), 2-kyynäraisä 16 % (25 %) ja 3-kyynäraisä 8 % (7 %).

Kyynärien osalta terveiden ja 3-kyynäraisten osuus on ennallaan, mutta 2-kyynäraisten osuus on vähentynyt ja vastaavasti 1-kyynäraisten osuus kasvanut. Kehityssuunta näyttäisi olevan asteiden 1 ja 2 osalta oikea.

Taulukko 17. 2012 – 2021 syntyneiden englanninbulldoggien spondyloositutkimukset

(Lähde: Kennelliitto)

Vuosi	Syntyneitä	Tutkittu %	0	1	2	3	4	Yhteensä
2012	174	2 %	1	2	1	0	0	4
2013	216	2 %	2	1	1	0	0	4
2014	180	7 %	6	1	4	2	0	13
2015	183	2 %	0	1	3	0	0	4
2016	201	6 %	2	1	6	3	0	12
2017	190	8 %	9	1	4	2	0	16
2018	132	15 %	7	5	5	3	0	20
2019	126	15 %	10	4	1	4	0	19
2020	125	5 %	4	0	2	0	0	6
2021	80	12 %	1	1	6	2	0	10
Yhteensä	1607	7 %	42	17	33	16	0	108
			39 %	16 %	31 %	15 %	-	

Ajanjaksolla 2010-2022 syntyneistä englanninbulldogeista spondyloositutkimus on tehty 6,7%:lle 0-tuloksia on 39%, 1-tuloksia 16%, 2-tuloksia 31%, 3-tuloksia 15% ja 4-tuloksia 0. 2- ja 3- tuloksia täytyy pyrkiä kehittämään niin että tulokset olisivat ennemmin 0 tai 1.

Spondyloosi

Spondylosis deformans eli spondyloosi on selkärangan rappeumasairaus, jossa selkänikamien rajoille muodostuu luupiikkejä ja/tai -siltoja. Spondyloosia kehittyy usein normaalistikin ikääntymisen myötä, mutta bokseilla rappeumaa todetaan jo nuorilla koirilla. Spondyloosi on todettu perinnölliseksi sairaudeksi bokseilla (perinnöllisyys 0,42–0,62), joten sitä voidaan vastustaa jalostusvalinnoilla.

Silloittumat ovat yleisimpiä rintarangan loppuosassa ja lannerangan sekä ristiselän alueella, joten rinta- ja lannerangasta otetut sivukuvat ovat riittäviä kartoituskuvaamisessa. Spondyloosin suositeltava kuvausikä bokseilla on 2 vuotta, jolloin ikääntymismuutoksia ei vielä ole, mutta perinnölliset muutokset ovat ehtineet muodostua. Vanhalle koiralle sallitaan hieman enemmän muutoksia kuin saman lausunnon saavalle nuorelle koiralle, mutta eri-ikäisten koirien lausuntoja on vaikea verrata suoraan, koska ikääntymismuutosten osuutta on hankalaa arvioida. Kuitenkin kannattaa muistaa, että spondyloosi on etenevä sairaus, joten puhdas selkä tai vain lievät muutokset vanhemmalla koiralla on jalostuksellisesti erittäin merkittävä löydös.

Spondyloosia pidettiin pitkään koiralle merkityksettömänä oireettomana ikääntymismuutoksena. On kuitenkin havaittu, että selkärangan muodostuneet luupiikit ja silloittumat voivat aiheuttaa koiralle vaihtelevanasteisia oireita kuten jäykkyyttä, ontumista, epämääräisiä selkäkipuja ja hyppämishaluttomuutta. Kehittymässä olevat luupiikit voivat murtua tai hangata toisiaan aiheuttaen tulehduskipua alueella – toisinaan paikalliset oireet helpottavat kun luutuminen etenee täydeksi sillaksi. Ventraalinen eli nikamien alapuolelle muodostuva siltamuodostus jäykistää selkää rasittaen viereisiä

nikamavälejä. Harvinaisempi lateraalinen eli nikamien sivuille muodostuva spondyloosi voi painaa hermojuuria ja aiheuttaa koiralle rajujakin oireita, kuten virtsan ja ulosteen pidätyskyvyttömyyttä tai halvausoireita. Tällaisen tilanteen diagnosointi vaatii useimmiten röntgenkuvauksen lisäksi tietokonetomografia (CT) tai magneetti (MRI) tutkimuksen. Spondyloosia sairastavien koirien oireilu vaihtelee voimakkaasti yksilöittäin ja jopa vaikeaa spondyloosia sairastava bokseri voi olla täysin oireeton, joten kartoituskuvaaminen on jalostuksellisesti tärkeää.

Spondyloosi on valitettavasti bokseilla jo niin yleistä, että pelkästään sen perusteella ei kannata koiraa sulkea pois jalostuksesta kuin vaikeissa tapauksissa, jotta jalostuskanta ei pienene liikaa. Spondyloosin periytymismekanismeja ei tarkkaan tiedetä, joten voidaan noudattaa yleistä vastaavanlaisten sairauksien jalostuksesta annettua suositusta: käytettäessä spondyloosia sairastavaa koiraa pyritään etsimään sille partneri, joka on spondyloosivapaa (SP0) tai jolla on vain lieviä muutoksia. Nuoren, keskivaikeaa (SP3) spondyloosia sairastavan koiran jalostuskäyttöä tulee harkita tarkkaan ja vaikeaa (SP4) spondyloosia sairastavat yksilöt tulisi sulkea pois jalostuksesta. Sukua tulee katsoa laajemminkin eli myös vanhempien ja pentuesisarusten lausunnot kannattaa huomioida koiran perimän ja ilmiänsä vaikutuksen arvioimiseksi.

On tärkeää muistaa, että selkänikamissa voi olla paljon muitakin sairauksia kuin spondyloosi, joten spondyloosipuhdas (SP0) selkä ei aina ole sama kuin terve selkä. Välimuotoiset nikamat erityisesti lannerangan lopun ja ristiselän välissä (L7–S) ovat melko yleisiä ja altistavat ristiselän kivuille tai toimintahäiriöille usein jopa enemmän kuin spondyloosi.

Lähde: www.kennelliitto.fi ELT Anu Saikku-Bäckström

Vuoden 2024 terveystarkastuksen tuloksia

Vuoden 2024 terveystarkastuksen mukaan 13,04 %:lla vastaajien koirista oli tiukka häntä. Toistuvia hännänalustulehduksia oli 3,16 %:lla vastaajien koirista. Luvut ovat selvästi laskussa.

Idiopaattista pään tärinää esiintyi 5,8 %:lla vastanneiden koirista. Epilepsiaa oli vastaajien koirista 2 %:lla.

Virtsakiviä ja –kiteitä oli 1,45 %:lla vastaajien koirista. Virtsakiville altistavan hyperuricosurian testaamiseksi on olemassa geenitesti. HUU-testin oli teettänyt koirilleen 30,53 % vastaajista. Testatuista terveitä oli 86,21 % ja kantajia 13,79%. Sairaita ei raportoitu. Testausmäärät ovat positiivisessa kasvussa.

Terveystarkastukseen vastanneiden uroksista synnynnäisiä kivesvikoja oli 6,52 %:lla. lenten liikakasvua esiintyi 6,32%:lla vastaajien koirista. Purentavikoja oli 22,11%:lla vastanneiden koirista. Yhdellä vastaajista purentavika on vaivannut koiraa.

Anaalirauhastulehduksia oli 10,53 %:lla vastanneista, mutta olivat yksittäisiä tulehduksia. Yksittäisiä tai pentuajan virtsatietulehduksia oli 9,47%:lla vastaajien koirista. Yhdellä koiralla vastaajista on ollut toistuvia virtsatietulehduksia.

4.3.3 Yleisimmät kuolinsyyt

Taulukko 18. Englanninbulldoggien kuolinsyyt ja keskimääräinen kuolinikä (Lähde: Kennelliiton jalostustietojärjestelmä, 10.7.2024)

Kuolinsyy	Keskim. elinikä	Yhteensä (kpl)	Yhteensä (%)
Hengitystiesairaus	5 vuotta 3 kuukautta	27	3
Hermostollinen sairaus	4 vuotta 11 kuukautta	16	2
Iho- ja korvasairaudet	5 vuotta 6 kuukautta	19	2
Immunologinen sairaus	6 vuotta 6 kuukautta	8	1
Kadonnut	2 vuotta 5 kuukautta	1	0
Kasvainsairaudet, syöpä	7 vuotta 6 kuukautta	97	12
Kuollut ilman sairauden diagnosointia	6 vuotta 6 kuukautta	54	7
Lopetus ilman sairauden diagnosointia	7 vuotta 8 kuukautta	24	3
Lopetus käytös- tai käyttäytymishäiriöiden vuoksi	5 vuotta 8 kuukautta	11	1
Luusto- ja nivelsairaus	5 vuotta 4 kuukautta	31	4
Maksan ja ruoansulatuskanavan sairaus	5 vuotta 10 kuukautta	16	2
Muu sairaus, jota ei ole listalla	6 vuotta 3 kuukautta	51	6
Selkäsairaus	5 vuotta 8 kuukautta	13	2
Silmäsairaus	3 vuotta 6 kuukautta	4	0
Sisäeritysrauhasten sairaus	7 vuotta 0 kuukautta	3	0
Sydänsairaus	6 vuotta 7 kuukautta	43	5
Synnytysvaikeus	3 vuotta 5 kuukautta	7	1
Tapaturma tai liikennevahinko	4 vuotta 7 kuukautta	34	4
Vanhuus (luonnollinen tai lopetus)	10 vuotta 3 kuukautta	173	21
Virtsatie- ja lisääntymiselinten sairaus	6 vuotta 3 kuukautta	20	2
Kuolinsyytä ei ole ilmoitettu	7 vuotta 5 kuukautta	176	21
Kaikki yhteensä	7 vuotta 4 kuukautta	828	100

Englanninbulldoggien kuolinsyytilastosta on vaikea tehdä pitkälle meneviä johtopäätöksiä, sillä kuolinsyiden kirjaaminen perustuu koiranomistajien omiin ilmoituksiin. Kuolinsyyksi voi olla kirjattu eläinlääkärin diagnosoima välitön kuolinsyy, eläinlääkärin diagnosoima välillinen kuolinsyy tai omistajan oma arvio kuolinsyystä.

Tilastossa on huomattava määrä koiria, joiden kuolinsyytä ei ole ilmoitettu. Tilastojen perusteella ei voi myöskään vetää johtopäätöksiä siitä, millaisia terveysongelmia eri linjoissa voisi olla.

Kuolinsyytilastoihin kirjattu englanninbulldoggien keskimääräinen elinikä on varsin alhainen, 7 vuotta 4 kuukautta. Tämä voi johtua osin siitä, että moni vanhemman koiran omistaja ei ole Suomen Kennelliiton jäsen.

Myös Kennelliittoon kuulumattomat voivat ilmoittaa koiransa kuoleman kirjattavaksi jalostustietokantaan. Ilmoitus tehdään joko kirjeitse tai sähköpostitse. Kennelliiton sivuilta löytyy erillinen lomake jolla voi ilmoittaa koiran kuolemasta.

Jalostustietokantaan päivittyy suhteessa enemmän nuorempien koirien kuolinsyyt, ja useimmiten taustalla on jokin vakava terveysongelma. Niiden koirien kohdalla, joiden kuolinsyyksi on ilmoitettu vanhuus, on keskimääräinen elinikä 10 vuotta 3 kuukautta.

Koiranomistajien kuolinsyiden raportointia jalostustietokantaan tulee edistää, jotta rodun terveyteen vaikuttavista vakavista ongelmista ja rodun keskimääräisestä eliniästä saadaan paremmin tietoa.

4.3.4 Lisääntyminen

Keskimääräinen pentuekoko

Taulukko 19. Englanninbulldoggien keskimääräinen pentuekoko

(Lähde: Kennelliiton jalostustietojärjestelmä, 15.9.2024)

	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014
Pentueet	7	15	17	24	27	30	37	40	34	37
Pentuekoko	5,0	5,4	5,1	5,5	4,9	3,4	4,7	4,8	4,2	5,1

Englanninbulldoggien keskimääräisessä pentuekoossa ei havaita suurta vaihtelua.

Astumisvaikeudet

Suomen Englanninbulldoggiyhdistyksen kasvattajille suunnatun pentuekyselyn 2022-2024 mukaan 20 ilmoitetun pentueen astutuksista 10 sujui ilman apua, 9 tapauksessa apuja tarvittiin hieman ja 2 astutusta tehtiin keinosiementämällä. Syitä keinosiemennykseen olivat mm. pakastesperman käyttö.

Tiinehtymisvaikeudet

Pentuekyselyn vastausten mukaan 18 nartulla tiineys sujui ongelmitta ja 2 nartulla oli ongelmia.

Synnytysongelmat

Nartuista 15 synnytti luonnollisesti. Näistä kuudella oli hieman ongelmia synnytyksessä. Ongelmia aiheuttivat mm. liian suuri pentu, pentu virheasennossa, kuollut pentu, emän uupuminen, polttoheikkous. Syynä polttoheikkouteen oli mm. liian suuri tai pieni pentumäärä.

Pentujen hoitamiseen liittyvät ongelmat nartuilla

Pentueiden emistä 14:lla oli erinomainen hoivavietti, 5:lla hyvä ja 1:llä tyydyttävä.. Maidontuotanto oli runsasta 13 emällä ja riittävä 7 emällä. Lisäruokaa sai ensimmäisten viikkojen aikana 1 pentue.

Pentukuolleisuus

Syntyneistä 128 pennuista kuolleena syntyi 8. Ennen luovutusikää menehtyi 6 pentua. Pentueiden syntymäpainojen minimin ja maksimin keskiarvo vaihteli 160 ja 500 gramman välillä.

Synnyttäiset viat ja epämuodostumat

Pentuekyselyn vastausten mukaan pentujen kuolinsyiksi raportoitiin mm. kitalakihalkiot, kehityshäiriö, pentu liian kauan synnytykskanavassa, yksi pennuista oli kaksonen ja jakoi saman istukan toisen kanssa.

4.3.5 Sairauksille ja lisääntymisongelmille altistavat anatomiset piirteet

Ulkomuotoon liittyvät anatomiset piirteet, jotka altistavat rodun yksilöt sairauksille tai lisääntymis- ja hyvinvointiongelmille

Englanninbulldoggi on yksi pohjoismaisissa ulkomuototuomariohjeissa (Rotukohtaiset ohjeet, RKO) tarkkailtavaksi mainituista roduista. RKO:ssa on listattu englanninbulldoggin liioitellut piirteet, joita tulee pyrkiä välttämään. On tärkeää, että näitä piirteitä vältetään myös jalostuksessa.

Epäterve rakenne - jokaisen koiran tulee kyetä liikkumaan vaivattomasti, mikä tulee todentaa näyttelyssä koiraa riittävästi liikuttamalla. huomioitava mm.

- ontuvaa koiraa ei saa palkita
- jäykät välikämmenet (pukinjalka)
- liioitellusti kulmautuneet, jäykät kintereet (sirppikinner)
- liian niukasti kulmautuneet, ylimenevät kintereet
- liian niukasti kulmautuneet polvet (erityisesti englanninbulldoggilla)

Hengitysvaikeudet ja ahtaat sieraimet

Ahtaista hengitysteistä ja pitkistä ja pehmeistä kitalaeista pyritään eroon. Hengitysvaikeuksista kärsiviä koiria ei tule käyttää jalostukseen.

Hengitysvaikeudet johtuvat usein liioitellusta brakykefaliasta. Koiralla ei saa olla liian lyhyt kuono.

- koiralla kuuluu olla vaivaton hengitys myös liikkeessä
- selvästi äänekäs tai vaikeutunut hengitys on vakava virhe
- normaalit riittävän suuret sieraimet, sieraimet eivät saa olla litistyneet, pienet tai

edes osittain ihopoimujen peittämät

Hännättömyys ja peräaukon peittävä liian lyhyt häntä

Bulldoggille tulisi pyrkiä jalostamaan rotumääritelmän mukainen suora, ilmava häntä.

Lyhyt kippurahäntä peittää harvoin koiran peräaukon. Sen sijaan pidempi, tiukka häntä voi peittää peräaukon, aiheuttaa koiralle epämukavuutta ja vaikeuttaa koiran ulostamista.

Liialliset ihopoimut naamassa

Liioiteltuja poimuja on vältettävä, sillä ne voivat johtaa ihotulehduksiin ja silmäluomien kiertymiin.

Liioitellut poimut, esim. kirsun päällä, ja varsinkin sieraimiin ulottuva poimu sekä silmään osuva poimu on huomioitava.

Siihen, miten poimut koiran naamassa laskostuvat, vaikuttaa mm. kallon koko, kuonon leveys ja se, miten silmät ja kirsu ovat sijoittuneet.

Lisääntymiseen vaikuttavat tekijät

Englanninbulldogginartulla tulee olla riittävän vankka takaosa ja leveä lantio, jotta sillä on parhaat mahdollisuudet synnyttää luonnollisesti alateitse. Nartun lanneosa ei myöskään saa olla liian lyhyt.

4.3.6 Yhteenveto rodun keskeisimmistä ongelmista terveydessä ja lisääntymisessä

Keskeisimmät ongelmakohdat

Englanninbulldoggilla on useita rodun terveyden ja hyvinvoinnin kannalta keskeisiä ongelmia, joista tulee pyrkiä eroon suunnitelmallisella jalostustyöllä.

Epäterve rakenne ja tiukka häntä

Liian raskas ja lyhytraajainen rakenne sekä liioiteltu selkälinjan karppi ja tiukka häntä altistavat englanninbulldoggin luuston ja nivelten ongelmille. Englanninbulldoggin rakenteen on oltava sellainen, että koira pystyy liikkumaan terveesti. Raajojen ja nivelten rakenteeseen ja kuntoon on kiinnitettävä huomiota. Koira ei saa olla liian raskasrakenteinen ja lyhytraajainen. Eturinnan on oltava riittävän tilava, eturaajojen vahvat ja suorat ja takaraajojen vahvat ja riittävästi kulmautuneet. Selkälinja ei saa olla liian karppimainen ja lantio pysty niin että koira on hajakarakenteinen, mutta selkä ei myöskään saa olla liian suora tai ns. kameliniselkä. Kokonaan puuttuva häntä, sisäänpäin tai erittäin tiukasti kiertyvä häntä on englanninbulldoggin rotumääritelmässä virhe.

Ahtaat ja äänekkäät hengitystiet

Englanninbulldoggi on brakykefalinen rotu. Liiallinen lyhytkalloisuus aiheuttaa ongelmia. Ahtaat hengitystiet ja pitkät pehmeät kitalaet ovat vakava ongelma koiran hyvinvoinnille. Hengitysvaikeuksista kärsiviä koiria ei saa käyttää jalostukseen.

Liioitellut poimut ja pää

Liioitellut poimut altistavat koiran erilaisille tulehduksille. Liian suuri pää ei ole tarkoituksenmukainen koiran tasapainon kannalta. Pyöreä, lyhytkuonoinen suuri pää ei ole hengitysteiden kannalta hyvä, eikä se myöskään ole rotumääritelmän mukainen. Myös pieni pää voi olla tyypiltään liioiteltu ja liian poimuinen. Liioiteltuja poimuja ja päitä on vältettävä. Englanninbulldoggin rotumääritelmässä ahtaat sieraimet ja voimakas kirsun peittävä poimu ovat erittäin vakavia virheitä.

Luomien kiertymät ja kirsikkasilmä

Silmäsairaudet ovat koiralle tuskallisia. Perinnöllisten silmän luomen sairauksia kuten silmäluomen kiertymiä, ns. kirsikkasilmistä ja ylimääräisistä ripsistä on pyrittävä eroon, sillä ne ovat englanninbulldoggeilla yleisiä. Jalostamalla terveemmän tyyppisiä päitä voidaan päästä eroon poimuisuuden aiheuttamista silmäongelmista.

Atopiat ja allergiat, erilaiset tulehdukset

Englanninbulldoggilla esiintyy paljon atopiaa ja allergiaa sekä erilaisia kroonisia tulehduksia. Ne vaikeuttavat koiran elämää monin tavoin

Lisääntymisongelmat

Jalostuksessa tulisi pyrkiä siihen, että nartut kykenevät pariutumaan ja synnyttämään luonnollisesti. Urosten tulee pystyä astumaan nartun normaalisti. Sukupuoliviettiin tulee myös kiinnittää huomiota.

Ongelmien mahdollisia syitä

Liioitellun raskas rakenne, liioiteltu pää ja ylisuuret poimut sekä silmäongelmat ovat osaltaan seurausta ylityyppisten yksilöiden suosimisesta jalostuksessa. Liioiteltu rakenne ei ole rotumääritelmän mukainen. Se voi johtaa myös lisääntymisongelmiin.

Hengitysongelmatkin ovat todennäköisesti seurausta hyvin ylityyppisten, lyhytkuonoisten koirien suosimisesta jalostuksessa. BOAS-testillä pystytään karsimaan jalostuksesta huonostihengittäviä yksilöitä.

Atopiat ja allergiat sekä erilaiset krooniset tulehdukset ovat periytyviä ongelmia. Niitä voidaan pyrkiä välttämään laajentamalla rodun kannan monimuotoisuutta ja sulkemalla pois jalostuksesta atopiasta ja allergioista kärsivät koirat.

4.4. Ulkomuoto

4.4.1 Rotumääritelmä

Englanninbulldoggin rotumääritelmä

Englanninbulldoggin rotumääritelmä on maailman vanhin, se on vuodelta 1876. FCI on uusinnut rotumääritelmän viimeksi vuonna 2011 ja korostanut siinä bulldoggin terveyteen vaikuttavia asioita.

YLEISVAIKUTELMA: Lyhytkarvainen, kohtuullisen vankka, melko matala, leveä, voimakas ja tiivis koira. Pää on suurehko koiran kokoon nähden, mutta ei miltään osin niin liioiteltu, että se häiritsee tasapainoista yleisvaikutelmaa tai saa koiran näyttämään epämuotoiselta tai vaikuttaa koiran kykyyn liikkua. Pään etuosa on suhteellisen lyhyt, kuono leveä, tylppä ja hieman ylöspäin suuntautunut mutta ei liioitellusti. Koiran hengitysvaikeudet ovat vakava virhe. Runko on melko lyhyt ja kiinteä, raajat ovat vankat. Koira on lihaksikas ja tiiviissä kunnossa, ei saa olla lihava. Takaosa on korkea ja vahva. Nartut eivät ole yhtä näyttäviä ja vankkoja kuin urokset.

KÄYTTÄYTYMINEN / LUONNE: Päätäväinen, voimakas ja tarmokas. Tarkkaavainen, peloton, uskollinen, luotettava ja rohkea. Tuimasta ulkonäöstään huolimatta lempeä.

PÄÄ: Sivulta katsottuna pää vaikuttaa hyvin korkealta ja kohtuullisen lyhyeltä niskakyhmystä kirsuun mitattuna. Otsa on litteä ja pään nahka hieman löysää ja poimuista, ei kuitenkaan liioiteltua eikä riippuvaa. Pään etuosa poskiluiden etuosasta kirsuun on suhteellisen lyhyt ja iho voi olla hieman poimuinen. Etäisyyden silmän sisäkulmasta (tai otsapenkereen keskeltä silmien välistä) kirsun kärkeen ei tulisi olla pienempi kuin etäisyys kirsun kärjestä alahuulen reunaan. Edestä katsottuna pään molemmat puolet ovat kaikilta osiltaan keskenään symmetriset.

Kallo: Leveä ja neliömäinen, ympärysmitaltaan suhteellisen suuri. Edestä katsottuna kallo vaikuttaa hyvin korkealta mitattuna alaleuasta pääläelle. Otsapenkereestä alkaa uurre, joka jatkuu pääläelle ja on havaittavissa niskakyhmyyn asti.

Otsapenger: Selvä.

Kirsu: Kirsu ja sieraimet ovat suuret, leveät ja mustat. Ne eivät koskaan saa olla maksanruskeat, punaiset eivätkä ruskeat. Sieraimet ovat suuret ja avoimet, niiden välissä on selvästi erottuva pystysuora

vako.

Kuono: Lyhyt, leveä, ylöspäin suuntautunut ja syvä mitattuna silmäkulmasta suupieleen. Mikäli kuonon päällä on osittainen tai kokonainen nenäpoimu, se ei missään tapauksessa saa häiritä tai peittää silmiä tai kirsua. Ahtaat sieraimet ja voimakas kirsun peittävä poimu ovat erittäin vakavia virheitä.

Huulet: Ylähuulet ovat paksut, leveät ja syvät. Ne peittävät alaleuan sivulta, edestä ne eivät riipu vaan ylä- ja alahuulten reunat kohtaavat toisensa tasaisesti. Hampaat eivät ole näkyvissä.

Leuat / hampaat: Leuat ovat leveät, voimakkaat ja kulmikkaat, alaleuka on yläleukaa hieman pitempi ja kohtuullisesti ylöspäin kaartunut. Leveissä ja kulmikkaissa leuoissa on kuusi etuhammasta suorassa rivissä kaukana toisistaan olevien kulmahampaiden välissä. Hampaat ovat suuret ja vahvat, ne eivät ole näkyvissä kun koiran suu on kiinni. Edestä katsottuna alaleuka on suoraan yläleuan alapuolella ja sen kanssa yhdensuuntainen.

Posket: Pyöristyneet ja ulottuvat edestä katsottuna sivuille silmiä ulommaksi.

Silmät: Edestä katsottuna sijaitsevat alhaalla kallossa ja kaukana korvista. Silmät ja otsapenger ovat samalla suoralla linjalla, joka on kohtisuorassa otsaurteeseen nähden. Silmät ovat kaukana toisistaan, silmien ulkokulmat ovat kuitenkin ääriviivojen sisäpuolella. Silmät ovat muodoltaan pyöreät, keskikokoiset, eivät syvällä sijaitsevat eivätkä ulkonevat, väriltään hyvin tummat, lähes mustat. Suoraan edestä katsottuna valkeaa sidekalvoa ei saa näkyä. Silmien tulee olla terveet.

Korvat: Ylöskiinnittyneet, eli edestä katsottuna korvan etureuna yhtyy päälaella kallon ylälinjaan siten, että korvat ovat kiinnittyneet niin kauas toisistaan sekä niin ylös ja niin kauas silmistä kuin mahdollista. Korvat ovat pienet ja ohuet ns. ruusukorvat, eli korva taittuu taakse ja sisäänpäin samalla kun ylä- tai etureuna kaartuu ulos ja taakse, paljastaen osan korvalehden sisäpinnasta.

KAULA: Keskipitkä, paksu, syvä ja voimakas. Niskalinja on kaartuva; kurkun alueella on jonkin verran löysää, paksua ja poimuista nahkaa, joka muodostaa kummallekin puolelle alaleuasta rintaan ulottuvan vähäisen kaulapoimun.

RUNKO: Ylälinja: Lievä painauma heti lapojen takana (alin kohta), josta selkäranka nousee lannetta kohti (ylin kohta säkää korkeammalla) ja laskeutuu sitten jyrkemmin kohti häntää muodostaen rodulle ominaisen vähäisen kaaren.

Selkä: Lyhyt, voimakas, lapojen kohdalta leveä.

Rintakehä: Eturinta on leveä, täyteläinen ja syvä. Rintakehä on pitkä, tilava, pyöreä, syvä ja hyvin laskeutunut eturaajojen väliin. Kylkiluut ovat kaareutuneet, kyljet eivät ole litteät.

Alalinja ja vatsa: Vatsaviiva on nouseva, ei riippuva.

HÄNTÄ: Alas kiinnittynyt, tyvestä melko suoraan ulos suuntautuva ja sitten alaspäin kääntyvä. Pyöreä, sileä, hapsuton ja ilman karkeita karvoja. Keskipitkä, mieluummin lyhyt kuin pitkä, tyvestä paksu ja ohentuu nopeasti kohti ohutta kärkeä. Asennoltaan alas suuntautuva (ei kärjestään selvästi ylöspäin kaartuva), ei koskaan selkälinjan yläpuolella. Kokonaan puuttuva häntä, sisäänpäin tai erittäin tiukasti kiertyvä häntä on virhe.

RAAJAT

ETURAAJAT: Yleisvaikutelma: Takaraajoihin verrattuna lyhyet, mutta eivät niin lyhyet, että ne saavat selän näyttämään pitkältä tai heikentävät koiran toimintakykyä.

Lavat: Leveät, viistot ja pitkät, hyvin voimakkaat ja lihaksikkaat, näyttävät rungon ympärillä olevilta längiltä.

Kyynärpäät: Matalalla ja rungosta erillään.

Kyynärvarret: Eturaajat ovat hyvin vankat ja voimakkaat, hyvin kehittyneet, kaukana toisistaan, paksut, lihaksikkaat ja suorat. Raajan luut ovat voimakkaat ja suorat, eivät kaartuneet eivätkä kiertyneet.

Välikämmenet: Lyhyet, suorat ja vahvat.

Etukäpälät: Eteenpäin suuntautuneet ja hyvin vähän ulkokierteiset, keskikokoiset ja kohtalaisen pyöreät. Varpaat ovat kiinteät, paksut ja selvästi erillään toisistaan, joten varpaiden nivelet ovat selvästi erottuvat ja korkeat.

TAKARAAJAT: Yleisvaikutelma: Takaraajat ovat voimakkaat, lihaksikkaat ja suhteessa eturaajoja hieman pitemmät. Takaraajat ovat pitkät ja lihaksikkaat lanteesta kintereeseen.

Polvet: Hyvin vähäisesti ulospäin kääntyneet.

Kintereet: Hieman kulmautuneet ja matalat.

Takakäpälät: Pyöreät ja tiiviit. Varpaat ovat kiinteät, paksut ja selvästi erillään toisistaan, joten varpaiden nivelet ovat selvästi erottuvat ja korkeat.

LIIKKEET: Koira näyttää liikkuvan varpaillaan nopein, lyhyin askelin. Takaraajat eivät nouse korkealle vaan näyttävät viistävän maata; koiran juostessa jompikumpi lapa on hieman toista edempänä. Terveet ja tasapainoiset liikkeet ovat äärimmäisen tärkeitä.

KARVAPEITE Karva: Hienolaatuista, lyhyttä, pinnanmyötäistä ja sileää (vaikuttaa kovalta vain lyhyiden ja pinnanmyötäisyyden vuoksi, ei karkeaa).

Väri: Täysin yksivärinen tai yksivärinen, jossa tumma maski tai kuono; tiikerijuovainen ja punainen eri sävyineen, kellanruskea, ruskeankeltainen jne., valkoinen tai valkokirjava (ts. jonkin edellä mainitun värin värisiä laikkuja valkealla pohjalla). Värien tulee olla kirkkaat ja puhtaat. Vaaleapigmenttisyys, musta väri ja musta parkinruskein merkein ovat vakavia virheitä.

PAINO: Urokset 25 kg ja nartut 23 kg.

VIRHEET: Kaikki poikkeamat edellä mainituista kohdista luetaan virheiksi suhteutettuna virheen vakavuuteen ja sen vaikutukseen koiran terveyteen ja hyvinvointiin.

HYLKÄÄVÄT VIRHEET:

- Vihaisuus tai liiallinen arkuus.
- Selvästi epänormaali rakenne tai käyttäytyminen.

HUOM. Uroksilla tulee olla kaksi normaalisti kehittynyttä kivistä täysin laskeutuneina kivespussiin. Jalostukseen tulee käyttää vain toiminnallisesti ja kliinisesti terveitä, rakenteeltaan rodunomaisia koiria.

4.4.2 Näyttelyt ja jalostustarkastukset

Rodun koirien näyttelykännit

Taulukko 20. Englanninbulldoggien näyttelytulokset vuosina 2014-2023

(Lähde: Kennelliiton jalostustietojärjestelmä, 21.9.2024)

Englanninbulldoggien näyttelytulokset vuosina 2014-2023

(Lähde: Kennelliiton jalostustietojärjestelmä 23.9.2024)

	ERI	EH	H	T	EVA	HYL	Yhteensä
Junioriluokka	62% (1203 tulosta)	30% (582 tulosta)	5% (99 tulosta)	1% (14 tulosta)	1% (21 tulosta)	0% (6 tulosta)	1925 tulosta
Nuorten luokka	73% (712 tulosta)	22% (213 tulosta)	4% (36 tulosta)	0% (1 tulosta)	1% (12 tulosta)	1% (6 tulosta)	980 tulosta
Avoin luokka	60% (988 tulosta)	29% (477 tulosta)	8% (124 tulosta)	1% (18 tulosta)	1% (22 tulosta)	1% (13 tulosta)	1642 tulosta
Valioluokka	90% (1587 tulosta)	8% (149 tulosta)	1% (13 tulosta)	0% (2 tulosta)	1% (13 tulosta)	0% (7 tulosta)	1771 tulosta
Veteraaniluokka	89% (297 tulosta)	9% (29 tulosta)	1% (4 tulosta)	0% (0 tulosta)	1% (5 tulosta)	0% (0 tulosta)	335 tulosta
Yhteensä	72% (4787 tulosta)	22% (1450 tulosta)	4% (276 tulosta)	1% (35 tulosta)	1% (73 tulosta)	0% (32 tulosta)	6653 tulosta

Englanninbulldoggien näyttelytulokset vuosina 2014-2023

(Lähde: Kennelliiton jalostustietojärjestelmä 23.9.2024)

	ERI	EH	H	T	EVA	HYL	Yhteensä
Erikoisnäyttely	72% (582 tulosta)	24% (191 tulosta)	3% (21 tulosta)	1% (9 tulosta)	1% (9 tulosta)	0% (0 tulosta)	812 tulosta
Kaikkien rotujen näyttely	71% (880 tulosta)	22% (267 tulosta)	4% (54 tulosta)	0% (6 tulosta)	1% (17 tulosta)	1% (9 tulosta)	1233 tulosta
Kansainvälinen näyttely	72% (1870 tulosta)	23% (596 tulosta)	4% (102 tulosta)	0% (8 tulosta)	1% (23 tulosta)	1% (15 tulosta)	2614 tulosta
Ryhmänäyttely	73% (1148 tulosta)	20% (308 tulosta)	5% (79 tulosta)	1% (12 tulosta)	1% (20 tulosta)	0% (6 tulosta)	1573 tulosta
Yhteensä	72% (4787 tulosta)	22% (1450 tulosta)	4% (276 tulosta)	1% (35 tulosta)	1% (73 tulosta)	0% (32 tulosta)	6653 tulosta

72% näyttelyissä käyneistä koirista on saanut tuloksen Erinomainen, 22% on saanut tuloksen Erittäin Hyvä, 4% on saanut tuloksen Hyvä, 1% on saanut tuloksen Tyydyttävä ja 1% on saanut tuloksen Ei Voida Arvostella. 32 koiraa on saanut näyttelyistä Hylätyn.

Taulukko 21. Englanninbulldoggien EVA ja HYL tulokset vuosilta 2024-2023

	EVA	HYL	Yhteensä
Junioriluokka	21 tulosta	6 tulosta	1925 tulosta
Nuorten luokka	12 tulosta	6 tulosta	980 tulosta
Avoin luokka	22 tulosta	13 tulosta	1642 tulosta
Käyttöluokka	0 tulosta	0 tulosta	0 tulosta
Valioluokka	13 tulosta	7 tulosta	1771 tulosta
Veteraaniluokka	5 tulosta	0 tulosta	335 tulosta
Yhteensä	73 tulosta (1,1%)	32 tulosta (0,5%)	6653 tulosta

EVA ja HYL tuloksia on tullut suhteellisen vähän näyttelykäynteihin verrattessa. Mahdollisia syitä näihin on epäpuhdas liike, (ontuminen) tai arkuus näyttelytilanteessa.

On äärimmäisen tärkeää, että tuomarit sekä laatu- että kilpailuarvostelussa edelleen arvioivat jokaisen koiran rotutyyppejä ja yleistä laatua positiivisessa hengessä, mutta sen lisäksi kiinnittävät huomiota myös liioiteltuihin piirteisiin ja virheisiin, jotka voivat heikentää perusrakennetta ja terveyttä; ts. jokainen koira tulee tutkia tarkoin. Tämä koskee kaikkia rotuja, mutta aivan erityisesti RKO-listattuja rotuja.

Englanninbulldoggien RKO- raporttien yleisimmät havainnot ovat olleet hengitys- ja iho- ja purentaongelmat. Raportoitavien koirien lukumäärät ovat olleet kuitenkin vähäisiä kun verrataan osallistujamäärään.

Rodun koirien jalostustarkastukset

Suomen englanninbulldoggijhdistys ei ole järjestänyt jalostustarkastuksia viimeisen 10 vuoden aikana.

4.4.3 Ulkomuoto ja rodun käyttötarkoitus

Englanninbulldoggi on seurakoiria. Koiran ulkomuodon tulee olla sellainen, että se ei haittaa koiran normaalia elämää ja liikkumista. Englanninbulldoggin ei tarvitse kestää samalla tavalla kovaa rasitusta kuin käyttökoiran. Englanninbulldoggi on molossityyppinen koira ja sen rakenteen tulee olla voimakas, jotta se kantaa hyvin painonsa, mutta koiran rakenne ei saa olla niin raskas tai ylityyppinen, että se aiheuttaa luusto- ja nivelongelmia.

Bulldoggin kallo ei saa olla niin lyhyt ja ylityyppinen, että se aiheuttaa hengitystieongelmia. Pää ei saa olla niin poimuttunut, että poimut tulehtuvat tai kuonopoimu vaikeuttaa hengitystä. Koiran sierainten tulee olla tarpeeksi isot. Englanninbulldoggin rakenteen tulee olla sellainen, että koiralla on mahdollisuudet luonnolliseen lisääntymiseen. Uroksen tulee kyetä astumaan narttu ja nartun anatomian tulee tukea luonnollista alatesyntymistä.

4.4.4 Yhteenveto rodun keskeisimmistä ulkomuoto- ja rakenneongelmista

Keskeisimmät ongelmakohdat

Englanninbulldoggin jalostuksessa suosittiin vuosisadan lopulla liian ylityyppisiä koiria, joilla on liian raskas rakenne, matalat raajat ja ylityyppinen, poimuinen pää. Myöskään englanninbulldoggin häntiin ei ole kiinnitetty tarpeeksi huomiota. Liian raskas rakenne voi johtaa luusto- ja nivelongelmiin, ja pään liioitellut muodot voivat johtaa hengitysvaikeuksiin. Liioitellut poimut voivat johtaa iho-ongelmiin ja erilaisiin silmävaivoihin, kuten ns. kirsikkasilmään ja luomen kiertymiin sekä erilaisiin silmätulehduksiin. Liian tiukka häntä voi aiheuttaa koiralle epämukavuutta, ihotulehduksia ja ulostusongelmia.

Ylityyppinen rakenne voi myös hankaloittaa koiran normaalia lisääntymistä. Englanninbulldogginartun

lantion tulee olla riittävän leveä ja vahva, jotta se mahdollistaa luonnollisen synnytyksen. Ylityyppisen rakenteen lisäksi englanninbulldoggin jalostuksessa tulee välttää myös sellaisia rakenteellisia ongelmia, joita englanninbulldoggikasvattajat listasivat jo yli sata vuotta sitten.

Englanninbulldoggi on voimatyyppi, jonka rakenteen tulee olla tasapainoinen. Liian ahdas etuosa ja tiukat lavat eivät anna riittävästi tilaa voimatyypin koiran keuhkoille

Liian suora, notko tai köyry selkälinja eivät mahdollista koiran tervettä rakennetta ja voivat johtaa luusto- ja nivelongelmiin. Bulldoggin takaosa ei saa olla liian suora eivätkä kinnerkulmaukset liian suorat tai liian voimakkaat. Suorat kulmaukset altistavat koiran polvi- ja ristisidevammoille. Englanninbulldoggin eturaajojen tulee olla suorat ja voimakkaat. Ranteiden ja tassujen tulee olla tiiviit ja vahvat, jotta koira pystyy liikkeessä kantamaan painonsa.

Bulldoggin pään tulee olla tiiliskivimäinen, ei pyöreä. Pää ei saa olla liian suuri, muttei myöskään koiran kokoon nähden liian pieni. Kuono ei saa olla liian lyhyt, muttei myöskään liian kapea, jotta hengitysteille on riittävästi tilaa. Kirsun tulee olla iso ja sierainten avoimet. Silmien ja kirsun tulee olla oikein asettuneet.

Suomessa englanninbulldoggit eivät ole olleet niin ylityyppisiä kuin monissa muissa maissa. Viime vuosina Suomessa on pyritty jalostamaan liioittelemattoman tyyppisiä koiria, ja mm. pään poimuihin, kirsun kokoon ja sierainten avoimuuteen sekä hännän avoimuuteen on kiinnitetty huomiota. Tässä on jo saavutettu hyviä tuloksia. Tätä työtä tulee edelleen jatkaa. Koirien rakenteen tasapainoon tulee kiinnittää huomiota.

Ongelmien mahdollisia syitä

Mahdollisesti ulkomailla jalostusvalinnat on tehty enemmän ulkonäkö- kuin terveys edellä. Tähän kiinnitetään Suomessa huomiota PEVISA-ohjelman avulla.

On myös erityisen tärkeää noudattaa rotukohtaisia ohjeita niin Suomessa kun Pohjoismaissa. Näillä pystytään puuttamaan epäterveisiin piirteisiin ja ohjaamaan ulkomuotojalostusta terveempään suuntaan.

Englanninbulldoggien tulisi olla vapaasti ja vaivattomasti hengittäviä, rodunomaisesti liikkuvia, iholtaan ja silmiltään terveitä. Hännän tulisi myös olla rotumääritelmän asettamissa rajoissa liikkuva.

5. YHTEENVETO AIEMMAN JALOSTUKSEN TAVOITEOHJELMAN TOTEUTUMISESTA

Rodun edellisen jalostuksen tavoiteohjelman voimassaolokausi

Edellinen jalostuksen tavoiteohjelma on voimassa 2021-2025.

Rodun ensimmäisen tavoiteohjelman voimassaolokausi

Rodun ensimmäinen jalostuksen tavoiteohjelma laadittiin vuonna 1994 ja se oli voimassa vuosina 1995-1999.

5.1 Käytetyimpien jalostuskoirien taso

Taulukko 22. Jälkeläistilasto eniten käytetyistä vuosina 2014-2023 syntyneistä uroksista

(Lähde: Kennelliiton jalostustietojärjestelmä, 29.9.2024)

#	Uros	Synt. vuosi	Pennut				Lonkat				Polvet				Silmät			
			Pentueet	Yhteensä	Vuoden aikana	Toisessa polressa	Tutkittu	Sairas	Tutkittu %	Sairas %	Tutkittu	Sairas	Tutkittu %	Sairas %	Tutkittu	Sairas	Tutkittu %	Sairas %
1	FI MVA EE MVA LV MVA LT MVA RU MVA BALT MVA RU GR MVA BY MVA RU MVA BY MVA BY GR MVA LT JMW LV JMW RS MVA EE JMW BALT JMW RK FV BLACK-TREASURE DOGS SOREN	2015	11	48	0	49	5	5	10%	100%	7	0	15%	0%	6	3	12%	50%
2	FI MVA EE MVA LV MVA LT MVA RU MVA BALT MVA BY MVA RU MVA BY MVA BY GR MVA LT JMW LV JMW RS MVA BALT JMW RK FV BALT JV-17 LV JV-17 LTV-19 MARSEL MANO MONARCHAS	2016	8	37	0	14	1	1	3%	*	3	0	8%	*	0	0	0%	*
3	RITTIUM OXFORDS NOBLE	2015	5	32	0	7	0	0	0%	*	2	0	6%	*	2	1	6%	*
4	FI MVA FI VMVA EE MVA LV MVA LT MVA BALT MVA RU MVA RK FV LVV-18 TLN VEW GUS-24 ALWAYS GUESS HOT SUPER DUKE	2014	4	25	0	37	5	5	20%	100%	5	0	20%	0%	5	4	20%	80%
5	LT MVA RIGAJW-18 LAUKO BULLS AMOS	2017	3	23	0	7	2	1	9%	*	1	0	4%	*	1	0	4%	*
6	FI MVA ALBERT LIFE SPARK	2018	3	20	0	0	8	8	40%	100%	9	3	45%	33%	7	5	35%	71%
7	C.I.B. FI MVA SE MVA EE MVA LV MVA LT MVA BALT MVA LTV-23 HOLKYNKOLKYN STRONG DELUXE	2020	3	19	6	6	5	5	26%	100%	5	0	26%	0%	5	3	26%	60%
8	FI MVA TARGRAVE JON SNOW	2014	3	18	0	0	0	0	0%	*	1	0	6%	*	1	1	6%	*
9	FI MVA FI VMVA HeW-19 V-22 VV-23 PINEBULLS REGGEE OKEY	2015	2	16	0	29	15	13	94%	87%	14	3	88%	21%	10	8	62%	80%
10	MOWENS CAYMAN	2019	3	16	0	0	3	3	19%	100%	1	0	6%	*	1	1	6%	*
11	FI MVA ALWAYS GUESS HOT KISSER KING	2014	3	14	0	19	2	2	14%	100%	3	2	21%	67%	3	2	21%	67%
12	FI MVA JV-16 LA CHATA VICENTE	2015	4	14	0	4	4	4	29%	100%	4	2	29%	50%	4	3	29%	75%
13	FALLEEXEN ULYSSES	2015	2	14	0	0	0	0	0%	*	0	0	0%	*	0	0	0%	*
14	WATERLESS BULLDOGS LADYKILLER	2016	2	14	0	6	2	2	14%	100%	3	0	21%	0%	3	2	21%	67%
15	FI MVA EE MVA LT MVA RU MVA LT JMW LV JMW EE JMW BALT JMW LTV-19 IS MY LOVE BLISS EVERY DAY	2017	2	14	0	0	3	3	21%	100%	3	1	21%	33%	3	2	21%	67%
16	FAIRYBULLS DABAKELAS DIAMOND	2015	3	13	0	11	1	1	8%	*	2	1	15%	50%	3	2	23%	67%
17	BAKEAPPLEBEACH FRANKY FLASH	2016	3	13	0	20	7	6	54%	86%	4	0	31%	0%	2	2	15%	100%
18	FAIRYBULLS SHARLOCK HOLMES	2016	2	12	0	0	2	2	17%	100%	0	0	0%	*	0	0	0%	*
19	VANILLA FROST KINDLY KNOCKOU	2019	2	12	0	0	1	1	8%	*	1	0	8%	*	1	0	8%	*
20	FI MVA MUSTHARIN IISI-IIRO	2017	2	12	0	8	6	6	50%	100%	5	1	42%	20%	3	1	25%	33%

Eniten käytetyille uroksille on tehty terveystutkimuksia seuraavasti.
95% koirista on suorittanut BOAS-testin, 70%:lle koirista on tehty polvitutkimus, 65%:lle koirista on tehty sydäntutkimus, silmiä on tutkittu 45%:lta, samoin lonkkia ja kyynäriä. Selkätutkimuksia on tehty 30%:lle koirista.

Yhdelle koiralle on tullut terveystuloksen myötä "ei jalostukseen" merkintä.
Syynä tähän oli kyynärniveldysplasia asteikolla 3.

Käytetyimmistä uroksista kolme on kuollut. Kahdelle koiralle ei ole ilmoitettu syytä, yhden syynä on sydänsairaus.

Positiivista on että lähes kaikki koirat ovat suorittaneet BOAS-testin hyväksytysti.

Jälkeläisten terveystutkimukset

Lonkkia on tutkittu yhteensä 18,65%: lta jälkeläisistä, polvia 18,91% ja silmiä 15,54%.
Terveystutkimukset ovat nostaneet suosiotaan ja tulevaisuudessa dataa on varmasti enemmän. Myös PEVISA- ohjelma vaikuttaa määriin ja tuloksiin.

Taulukko 23. Jälkeläistilasto eniten käytetyistä vuosina 2014-2023 syntyneistä nartuista
(Lähde: Kennelliiton jalostustietojärjestelmä, 29.9.2024)

#	Narttu	Synt. vuosi	Pennut				Lonkat				Polvet				Silmät			
			Pentueet	Yhteensä v	Vuoden aikana	Toisessa polvessa	Tutkittu	Sairas	Tutkittu %	Sairas %	Tutkittu	Sairas	Tutkittu %	Sairas %	Tutkittu	Sairas	Tutkittu %	Sairas %
1	NOBLE OX GLOWING STAR	2015	3	22	0	7	0	0	0%	*	2	0	9%	*	2	1	9%	*
2	C.I.B. FI MVA EE MVA LV MVA LT MVA RU MVA BALT MVA BY MVA RU JMVA BY GR MVA LT JMVA LV JMVA EE JMVA BALT JMVA RKFV BALTY-19 BLACK-TREASURE DOGS DOROTHY	2016	3	20	0	9	3	3	15%	100%	4	0	20%	0%	3	1	15%	33%
3	FI MVA VANILLA FROST HONEY KISS	2017	3	16	0	31	8	8	50%	100%	6	0	38%	0%	6	4	38%	67%
4	C.I.B. FI MVA EE MVA LV MVA LT MVA BALT MVA LT JMVA LV JMVA HR MVA EE JMVA BALT JMVA LTV-18 TLJW-18 TLJW-19 SPITW-19 LTV-21 BLACK-TREASURE DOGS DOLLY	2016	2	15	0	0	5	5	33%	100%	5	1	33%	20%	3	1	20%	33%
5	DIETRO SANTO JUSTINA	2016	2	15	0	7	1	0	7%	*	1	0	7%	*	1	0	7%	*
6	DIETRO SANTO ELDA	2014	2	13	0	0	0	0	0%	*	1	0	8%	*	1	0	8%	*
7	FI MVA SE MVA FI VMVA LT MVA V-18 V-19 PMV-19 VV-23 MOWENS PUMPKIN PIE	2015	3	12	0	14	8	8	67%	100%	8	1	67%	12%	8	6	67%	75%
8	TARGRAVE SANSA STARK	2017	2	12	0	0	1	1	8%	*	1	0	8%	*	1	0	8%	*
9	ZELWOODS BRIGITTE BARDOT	2014	3	11	0	8	0	0	0%	*	0	0	0%	*	0	0	0%	*
10	BLACK CURRANT'S KLEOPATRA	2014	2	11	0	0	1	1	9%	*	1	0	9%	*	1	0	9%	*
11	FI MVA LAUKO BULLS AMANDA	2017	2	11	0	37	5	5	45%	100%	4	0	36%	0%	4	3	36%	75%
12	ALWAYS GUESS ONE OF MY HEART	2017	2	10	0	0	4	4	40%	100%	4	2	40%	50%	3	3	30%	100%
13	HÖLKYNKÖLKYN DEJA-VU	2016	2	10	0	0	0	0	0%	*	1	1	10%	100%	0	0	0%	*
14	FI MVA TLN wCup-24 HÖLKYNKÖLKYN SILKY TOUCH	2020	1	10	0	0	0	0	0%	*	0	0	0%	*	0	0	0%	*
15	FI MVA MOWENS SENSATIONAL SHERRI	2016	2	10	0	0	4	4	40%	100%	2	0	20%	0%	2	1	20%	50%
16	MANGO CHEERS KIDDY WIN'S	2017	2	10	0	0	1	1	10%	100%	2	0	20%	0%	1	1	10%	100%
17	DIETRO SANTO LEAH	2017	2	9	0	4	2	2	22%	100%	1	0	11%	0%	1	1	11%	100%
18	FI MVA EE MVA LV MVA LT MVA RU MVA BALT MVA BY MVA RU JMVA BY JMVA LT JMVA LV JMVA EE JMVA BALT JMVA PMV-17 PMV-17 BULLSDOOR GUENEVERE	2016	2	9	0	0	1	1	11%	100%	1	0	11%	0%	1	1	11%	100%
19	FI MVA MOWENS BERONIA	2019	1	9	0	0	3	3	33%	100%	1	0	11%	0%	1	1	11%	100%
20	BAKEAPPLEBEACH LINDA LADYBUG	2016	1	9	0	25	8	7	89%	88%	7	0	78%	0%	5	4	56%	80%

Eniten käytetyille nartuille on tehty terveystutkimuksia seuraavasti.
75% koirista on suorittanut BOAS-testin, 70%:lle koirista on tehty polvitutkimus, 65%:lle koirista on tehty sydäntutkimus, silmiä on tutkittu 60%:lta, lonkkia on tutkittu 40%:lta, kyynäriä 30%:lta ja selkiä on tutkittu 20%lta.

Kolme jalostukseen käytettyä narttua oli tutkimattomia.

Käytetyimmistä nartuista kaksi on kuollut. Syyksi on ilmoitettu syöpä

Jälkeläisten terveystutkimukset

Lonkkia on tutkittu yhteensä 22,54%: lta jälkeläisistä, polvia 21,31% ja silmiä 18,03%.
Terveystutkimukset ovat nostaneet suosiotaan ja tulevaisuudessa dataa on varmasti enemmän. Myös PEVISA- ohjelma vaikuttaa määriin ja tuloksiin.

5.2 Aiemman jalostuksen tavoiteohjelman toteutuminen

Tavoite	Toimenpide	Tulos
Tietojen kerääminen rodusta	Jatketaan tiedonkeruuta rodun tilanteesta sähköisellä terveystutkimuksella	Toteutunut
Tietojen kerääminen rodusta	Jatketaan englanninbulldoggien hengitystietutkimusta.	Toteutunut
Tietojen kerääminen rodusta	Otetaan käyttöön Kennelliiton kävelytesti	Toteutunut, BOAS- testi osana PEVISA- ohjelmaa

Tietojen kerääminen rodusta	Kerätään tietoa rodun lisääntymisestä pentuekyselyllä	Toteutunut
Järjestetään jalostustarkastuksia Kennelliiton jalostustarkastuksen pohjalta	Laaditaan englanninbulldoggin luonteesta oma rotuprofiili jalostustarkastukseen.	Ei toteutunut
On otettu käyttöön terveysdiplomi	Kannusteeiksi niille, jotka käyttävät koiransa terveystutkimuksissa. Seurataan terveysdiplomien saaneiden määrää ja diplomeihin sisältyneitä terveystutkimusten laajuutta ja laatua	Toteutunut
Valistetaan kasvattajia rodun tilanteesta ja kehittämisestä	mm. kasvattajapäivillä, infotilaisuuksissa, yhdistyksen lehden ja verkkosivujen kautta.	Toteutunut
Järjestetään tuomarikoulutusta	Pyritään järjestämään tuomarineuvotteluja	Toteutunut
Päivitetään rotumääritelmän tulkintaohje.	Päivitetään rotumääritelmän tulkintaohje.	Ei toteutunut

Yhdistys on myös järjestänyt rotupäiviä missä on keskusteltu rodun tilanteesta yhdessä kasvattajien ja englanninbulldogkien omistajien kanssa.

Kaikki suunnitellut toimenpiteet eivät toteutuneet JTO-kaudella.

Jalostuksen ulkopuolelle jäävien koirien osuus

Syntymävuosina 2016-2022 tutkituista koirista lonkkatulosten takia 20% ei ole voitu käyttää jalostukseen. Samoin kyynärätuloksista 8% ei ole voitu käyttää jalostukseen.

Vuosina 2019-2023 BOAS-testeissä on hylätty 7% testiin osallistuneista koirista.

Jalostussuositusten ja PEVISAn ajantasaisuuden arviointi

Suomen Englanninbulldoggiyhdistys keskusteli PEVISA-ohjelman päivityksestä vuosikokouksessaan 03/2024 ja päätettiin että PEVISA-ohjelmaan ei haeta muutoksia.

6. JALOSTUKSEN TAVOITTEET JA TOTEUTUS

6.1 Jalostuksen tavoitteet

Jalostuspohja

Englanninbulldoggin jalostuksen tavoitteena tulee olla ylikorostuneiden piirteiden välttäminen ja mahdollisimman terveen bulldoggikannan jalostaminen rotutyypillisyyttä hävittämättä. Pyritään pitämään sukusiitosprosentti alle 3% (max 6,25% kuudessa polvessa). Uusintayhdistelmiä vältetään, mutta jalostustoimikunta voi tarvittaessa antaa luvan uusinnalle jos aikaa on kulunut vähintään 3 vuotta.

Käyttäytyminen ja luonne

Englanninbulldoggin hyvän seurakoiraluonteen säilyttäminen.

Käyttöominaisuudet

Englanninbulldoggin seurakoiramaisen käyttötarkoituksen edistäminen.

Terveys ja lisääntyminen

- Hengitystieongelmien vähentäminen
- Iho-ongelmien vähentäminen
- Polvinivelten ja muun luuston terveyden kartoittaminen ja paraneminen
- Hyvin liikkuvien englanninbulldoggien jalostaminen
- Sydänsairauksien kartoittaminen ja vähentäminen
- Englanninbulldoggien luonnollisen lisääntymisen edistäminen

Ulkomuoto

Ylikorostuneiden piirteiden välttäminen rodussa

6.2 Suositukset jalostuskoirille ja yhdistelmille

Suositukset jalostukseen käytettävien koirien ja yhdistelmien ominaisuuksista

Jalostukseen käytettävän yhdistelmän sisäsiitosaste tulisi pysyä keskimäärin alle 6,25 %:ssa laskettuna kuudessa sukupolvessa. Tämä vastaa serkusten sisäsiitosastetta.

Nartun pennutusväliässä noudatetaan voimassa olevaa Kennelliiton ohjeistusta. Narttu voidaan astuttaa siten, että nartun pentueiden synnytysten väli on vähintään kymmenen kuukautta.

Kaiken kaikkiaan narttua suositellaan käytettäväksi korkeintaan kolmelle pentueelle. Mikäli nartulle on tehty kaksi kertaa keisarinleikkaus, ei narttua tule enää käyttää jalostukseen.

Nartun tulee olla läpäissyt kaikki PEVISA- ohjelmaan määrytyt terveystarkistukset. Yli 6-vuotiaasta narttua ei tule käyttää jalostukseen, sillä tätä vanhemman bulldogginartun on kohtuuttoman vaikeaa toipua entiselleen synnytyksestä. Näistä ikärajoista voi poiketa vain erittäin painavien syiden takia. Jos yli 6-vuotiaasta narttua käytetään jalostukseen, tulee kasvattajan käyttää narttu eläinlääkärillä sen toteamiseksi, ettei nartun jalostuskäyttöön ole estettä. Kasvattaja toimittaa eläinlääkärin todistuksen Suomen Englanninbulldoggyhdistyksen jalostustoimikunnalle.

Suomen Kennelliiton määräyksen mukaan piilokiveksisen uroksen jälkeläisiä ei rekisteröidä, eikä se saa osallistua näyttelyihin. Piilokiveksistä urosta ei saa käyttää jalostukseen.

Pentueita rekisteröitäessä tulee ottaa huomioon, että jos pennulla on sen rekisteröintihetkellä selkeästi havaittava rotumääritelmän mukaisesti hylkäävä ominaisuus (tai selkeästi ei-toivottava ominaisuus), kuten värityksessä musta väri tai maksanvärinen kirsu, niin suosituksena on rekisteröidä tällainen pentu EJ-rekisteriin.

Vakavaa perinnöllistä sairautta sairastavaa tai periyttävää koiraa ei tule käyttää jalostukseen.

Jalostukseen käytettäviä koiria arvioidessa tulee kiinnittää huomiota seuraaviin asioihin:

Liian raskas, epäterve rakenne ja tiukka häntä

Englanninbulldoggin rakenteen on oltava sellainen, että koira pystyy liikkumaan terveesti. Raajojen ja nivelten rakenteeseen ja kuntoon on kiinnitettävä huomiota. Koira ei saa olla liian raskasrakenteinen ja lyhytraajainen. Eturinnan on oltava riittävän tilava, eturaajojen vahvat ja suorat ja takaraajojen vahvat ja riittävästi kulmautuneet. Selkälinja ei saa olla liian karppimainen ja lantio pysty niin että koira on hajakarakenteinen, mutta selkä ei myöskään saa olla liian suora tai ns. kamelinselekä. Häntä ei saa painaa peräsuolta.

Yhdistelmiä suunniteltaessa kasvattajan tulee mahdollisuuksien mukaan selvittää tarkkaan, millaista rakennetta suunnitellun yhdistelmän koirien sukutauluissa esiintyy, ja ettei linjoissa kulje mitään vakavia rakenteellisia ongelmia. Rakenneongelmaista koiraa ei tule käyttää jalostukseen. Jalostukseen käytettävien koirien kohdalla noudatetaan koirarekisteriohjeen rajoituksia. Avoimien häntien jalostamiseen tulee kiinnittää erityistä huomiota.

Ahtaat ja äänekkäät hengitystiet

Liiallinen lyhytkalloisuus aiheuttaa ongelmia. Ahtaat hengitystiet ja pitkät pehmeät kitalaet ovat vakava ongelma koiran hyvinvoinnille. Hengitysvaikeuksista kärsiviä koiria ei saa käyttää jalostukseen.

Jalostukseen käytettävien koirien täytyy läpäistä BOAS-testi. Tämän avulla pystytään poistamaan jalostuksesta huonosti hengittäviä yksilöitä.

Liioitellut poimut ja pää

Liioiteltuja poimuja ja päitä on vältettävä. Yhdistelmiä suunniteltaessa kasvattajan tulee mahdollisuuksien mukaan selvittää tarkkaan, millaista pään poimutusta suunnitellun yhdistelmän koirien sukutauluissa esiintyy. Kahta voimakkaasti poimuista koiraa ei tule yhdistää.

Luomien kiertymät ja kirsikkasilmä

Perinnöllisten silmän luomen sairauksia kuten silmäluomen kiertymiä, ns. kirsikkasilmistä ja ylimääräisistä ripsistä on pyrittävä eroon, sillä ne ovat englanninbulldoggeilla yleisiä. Kahta koiraa, joilla on todettu silmäluomen kiertymä, ei tule yhdistää.

Atopiat ja allergiat, erilaiset tulehdukset

Laajentamalla rodun kannan monimuotoisuutta ja sulkemalla pois jalostuksesta atopiasta ja allergioista kärsivät koirat voidaan pyrkiä välttämään näitä ongelmia.

Lisääntymisongelmat

Jalostuksessa tulee pyrkiä siihen, että nartut kykenevät pariutumaan ja synnyttämään luonnollisesti. Urosten tulee pystyä astumaan nartun normaalisti. Sukupuoliviettiin tulee myös kiinnittää huomiota.

Suositus yksittäisen koiran maksimijälkeläismäärälle

Yksittäisen koiran maksimijälkeläismäärä ei saisi koiran eliniän aikana ylittää 2-3 %:a laskettuna rodun neljän vuoden rekisteröintimäärästä. Englanninbulldoggikannassa tämä tarkoittaa sitä, että yksittäinen koira ei saisi olla vanhempana useammalle kuin 20-30 koiralle. Toisen polven jälkeläisiä koiralla saisi olla korkeintaan 4-6 % laskettuna neljän vuoden rekisteröinneistä.

Jälkeläismäärää arvioitaessa tulee tarkastella koiran jälkeläisten mahdollista jalostuskäyttöä, eli sitä kuinka montaa niistä voidaan ja käytetään edelleen jalostukseen. Toisen ja kolmannen polven jälkeläismääriä pitää tarkastella jatkossa, ja tutkia olemassa olevasta kannasta nykytilannetta. Jos jalostukseen käytetty koira on periyttänyt paljon sellaisia ominaisuuksia, jotka edistävät terveemmän englanninbulldoggin jalostamista, eikä sen jälkeläisiä ole käytetty jalostukseen niin paljon, että tämä vaikuttaisi merkittävästi rodun kantaan, tulisi jälkeläismäärärajoitusta voida tulkita koiran kohdalla tilanteen mukaan väljemmin.

Englanninbulldoggien pentuemäärät ovat olleet laskussa, joten rodulla voi esiintyä helposti uroksien liiakäyttöä. PEVISA- ohjelman tutkimukset ovat myös laskeneet käytettävien uroksien määrää.

6.3 Rotujärjestön toimenpiteet

Suomen Englanninbulldoggiyhdistyksen toimenpiteet englanninbulldoggin jalostuksen tavoiteohjelman toteuttamiseksi vuosina 2026-2030:

Jatketaan tiedonkeruuta rodun tilanteesta sähköisellä terveystutkimuksella.

Jatketaan tiedonkeruuta rodun tilanteesta sähköisellä pentuekyselyllä

Jatketaan englanninbulldoggien hengitystietutkimusta

Valistetaan omistajia rodun tilanteesta ja kehittämisestä mm. kasvattajapäivillä, infotilaisuuksissa, yhdistyksen lehden ja verkkosivujen kautta.

Järjestetään tuomarikoulutusta

Viedään roturisteytysprojektia eteenpäin

Järjestetään joukkotarkistuksia

6.4 Uhat ja mahdollisuudet sekä varautuminen ongelmiin

Rodun jalostuksen suurimmat uhat ja mahdollisuudet

Englanninbulldoggilla on monia terveysongelmia. Nämä ovat rodun jalostuksen kannalta selkeimmät uhat jalostustyölle. Pentuemäärät ovat pienentyneet joten uhkana voi olla rodun jalostuspohjan kapeneminen, jos jalostukseen käytetään liikaa samoja koiria.

Yleisesti rodun kannalta uhkia ovat rodun kasvava suosio suurissa harrastusmaissa ja tähän liittyvä englanninbulldoggien pentutehtailu. Uhkana on myös se, että kun tietoa rodusta ja sen terveysongelmista ei ole riittävästi, päätyy koiria huonoihin oloihin ja tästä seuraa huonoa mainetta rodulle.

Yhdistystoiminnan näkökulmasta uhkana on yhdistyksen aktiivisten jäsenten pieni määrä.

Mahdollisuuksia ovat rodun pitkä historia ja erimaalaisten rodun harrastajien hyvät yhteydet. Hyvät yhteydet voivat mahdollistaa myös uusien jalostusurosten saamisen Suomeen.

Mahdollisuutena on rotua harrastavan yhdistyksen toiminnan ja kasvattajien välisen yhteistyön kehittäminen siten, että tietoa kootaan yhä järjestelmällisemmin ja jaetaan yhä avoimemmin. Tämä lisää myös pennunostajien luottamusta rodun kasvatustyötä kohtaan ja kaiken kaikkiaan yleistä luottamusta siihen, että on mahdollista kasvattaa terveempiä englanninbulldoggeja.

Varautuminen ongelmiin

Suomen Englanninbulldoggiyhdistys seuraa rodun tilannetta Suomessa ja maailmalla. Jalostuksen tavoiteohjelmaan koottua tietoa päivitetään ja seurataan rodun terveystilanteen kehitystä ottamalla sähköisestä terveystutkimuksesta tilannepäivitys.

Suomen Englanninbulldoggiyhdistys on myös aloittanut roturisteytysprojektin yhteistyössä Kennelliiton kanssa. Roturisteytysprojektiin on valittu mukaan seuraavat rodut: Tanskalais-ruotsalainen pihakoira, beagle, snautseri, vehnäterrieri ja continental bulldog.

Projektiin on saatu mukaan kuusi kasvattajaa ja useita rodun harrastajia.

Jos rodussa ei ole jäljellä riittävästi tervettä kantaa, on pakko tehdä äkkiseltään radikaaliltakin kuulostava ratkaisu eli risteyttää rotua jonkun toisen, hyvinvoivan rodun kanssa.

Roturisteytyksen tavoite on siis parantaa koirarotua, joka on kiipelissä ominaisuuksiensa tai terveystilanteensa vuoksi. Jos rotu on pieni tai sen perimässä ei ole tarpeeksi vaihtelua koiran

hyvinvointiin vaikuttavien tekijöiden jalostamiseksi oman rodun koirilla, voi apua löytyä joltain toiselta rodulta. Roturisteytyksellä pyritään monipuolistamaan tai laajentamaan alkuperäisrodun perimää, jotta rotu säilyisi elinvoimaisena ja hyvinvoivana.

Lähde: www.kennelliitto.fi Roturisteytysprojektit

Yhdistys tiedottaa avoimesti rodun tilanteesta eri foorumeilla, sekä omille jäsenilleen että kaikille rodusta kiinnostuneille.

6.5 Toimintasuunnitelma ja tavoiteohjelman seuranta

Vuosi	Tehtävä tai projekti
2026-2030	Jatketaan tiedonkeruuta rodun tilanteesta sähköisellä terveystarkastuksella. Jatketaan tiedonkeruuta rodun tilanteesta sähköisellä pentuekyselyllä Jatketaan englanninbulldoggien hengitystietutkimusta Valistetaan omistajia rodun tilanteesta ja kehittämisestä mm. kasvattajapäivillä, infotilaisuuksissa, yhdistyksen lehden ja verkkosivujen kautta. Järjestetään tuomarikoulutusta Viedään roturisteytysprojektia eteenpäin Järjestetään joukkotarkistuksia Jalostustarkastusprofiilien luominen ja hyväksyttäminen Kenneliitossa Järjestetään jalostustarkastuksia

JTO:n ja PEVISAn vaikutuksen seuraaminen

Suomen Englanninbulldoggiyhdistyksen jalostustoimikunta seuraa jalostuksen tavoiteohjelman toteutumista ja raportoi tilanteesta vuosittain yhdistyksen vuosikokoukselle. Tietoa tavoiteohjelman edistymisestä julkaistaan yhdistyksen lehdessä ja verkkosivuilla, ja ohjelman toteutumista käsitellään yhdistyksen vuosittaisilla rotupäivillä.

7. LÄHTEET

Suomen Englanninbulldoggityksen verkkosivut www.seby.fi

Suomen Kennelliiton verkkosivut www.kennelliitto.fi

Suomen Kennelliiton jalostustietojärjestelmä

The Kennel Clubin verkkosivut <https://www.thekennelclub.org.uk/>

The Kennel Clubin Mate Select –tietokanta

Svenska Kennklubbenin koiratietokanta HundData <https://hundar.skk.se/hunddata>

Suomen Englanninbulldoggiyhdistyksen terveystarkastus 2024 osa 1

Suomen Englanninbulldoggiyhdistyksen terveystarkastus 2024 osa 2

Suomen Englanninbulldoggiyhdistyksen pentu-seurantatarkastus

<https://www.koiranjalostus.fi/seminaariartikkeli.htm>